

**Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut
1.1.2019 alkaen**

Sisällys

1 PERIAATTEET	5
1.1 Sovellettava lainsäädäntö	5
1.2 Asiakasmaksun enimmäismäärä	5
1.3 Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen	5
1.3.1 Maksun alentamisen, poistamisen tai kokonaan perimättä jättämisen periaatteet	5
1.4 Maksukyvyn mukaan määräytyvien maksujen tarkistaminen	6
1.5 Maksukatto	7
1.6 Sotainvalidit, veteraanit ja kotirintaman naiset	8
1.7 Maksun periminen poissaolon ajalta	9
1.8 Asiakirjoista perittävät maksut	9
1.9 Muutoksenhaku	10
2 TERVEYDENHUOLLON ASIAKASMAKSUT	11
2.1 Terveyskeskustoiminta	11
2.1.1 Avosairaanhoidon lääkäri- ja hoitajapalvelut.....	11
2.1.2 Terveyskeskuksessa annettava yksilökohtainen fysioterapia	11
2.2 Erikoissairaanhoito ja yhteispäivystys	11
2.2.1 Polikliininen hoito.....	11
2.2.2 Päiväkirurgia.....	11
2.2.3 Heräämöstä kotiin -toiminta	12
2.2.4 Radiologia.....	12
2.3 Sarjassa annettava hoito	12
2.4 Laitoshoidon maksut	12
2.5 Todistusmaksut	12
2.5.1 Maksuttomat todistukset perusterveydenhuollossa	13
2.5.2 Maksulliset todistukset perusterveydenhuollossa.....	13
2.6 Muut maksut	13
2.7 Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito	14
2.7.1 Perusmaksut.....	14
2.7.2 Maksu tutkimuksesta, hammastarkastuksesta ja sairauksien hoidosta toimenpiteeltä vaativuusluokan mukaan.....	14
2.7.3 Suun ja leukojen erikoissairaanhoidon tutkimus ja hoito	14
2.8 Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien tukiasuminen, palveluasuminen ja tehostettu palveluasuminen	14
3 KOTONA ANNETTAVA PALVELU	17
3.1 Tilapäinen kotihoito	17
3.2 Lapsiperheiden kotipalvelu	17
3.3 Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien päivätoiminta	19
3.4 Ensihoitopalvelun maksut	19

3.5 Liikkumista tukeva palvelu.....	20
4 VAMMAISPALVELUJEN JA KEHITYSVAMMAHUOLLON MAKSUT	21
4.1 Maksuttomat vammaispalvelulain ja kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaiset palvelut	21
4.2 Päivä- ja työtoiminta	21
4.2.1 Vammaispalvelulain mukainen päivätoiminta	21
4.2.2 Kehitysvammalain mukainen päivä- ja työtoiminta (16 vuotta täyttäneet)	22
4.3 Vammaispalvelulain mukainen palveluasuminen ja kehitysvammalain mukainen asuminen	22
4.3.1 Vammaispalvelulain mukainen palveluasuminen	22
4.3.2 Kehitysvammalain mukainen asuminen.....	23
4.4. Erityishuollon laitoshoido	25
4.5 Kehitysvammaisten henkilöiden ja vammaisten henkilöiden perhehoito	26
4.6 Omaishoidon vapaan aikainen hoito kehitysvammaisilta henkilöiltä ja vammaisilta henkilöiltä....	27
4.7 Muut kehitysvammaisten henkilöiden palvelut	28
4.8 Vaikeavammaisten kuljetuspalvelut.....	28
5 LASTENSUOJELUN MAKSUT	29
5.1 Lapselta tai nuorelta perittävät maksut.....	30
5.2 Vanhemmilta perittävät maksut	30
5.3 Maksun periminen koko perheen sijoituksessa.....	32
6 VANHUSPALVELUJEN ASIAKASMAKSUT	33
7 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON TAKSA JA MAKSUT	40
A. Eläinlääkintähuollosta perittävät maksut.....	40
B. Ympäristöterveydenhuollon maksut / muu kuin eläinlääkintähuolto.....	41
1 § Soveltamisala.....	41
2 § Maksujen määräytymisperusteet.....	42
3 § Käsittely- ja hyväksymismaksut.....	42
4 § Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaan sisältyvien tarkastusten ja tarkastusaikaan sisältyvien näytteenottojen maksut	42
5 § Elintarvikelain mukaisista muista tarkastuksista perittävät maksut	43
6 § Terveydensuojelulain mukaisista eräistä tarkastuksista ja mittauksista perittävät maksut	43
7 § Tupakkalain mukainen myyntilupamaksu ja myyntiluvan vuosittainen valvontamaksu	43
8 § Lääkelain mukainen myyntilupamaksu ja myyntiluvan vuotuinen valvontamaksu	44
9 § Valvontamaksun määrääminen poikkeustapauksissa.....	44
10 § Hakemuksen peruuttaminen ja raukeaminen.....	44
11 § Hakemuksen hylkääminen tai tutkimatta jättäminen	44
12 § Palautetun hakemuksen käsittelymaksu	44
13 § Hyväksymismaksun ja ilmoituksen käsittelymaksun kohtuullistaminen.....	44
14 § Maksusta, maksun palauttamisesta ja alentamisesta päättäminen	45
15 § Maksun suorittaminen ja periminen	45
16 § Voimaantulo	45
8 KOOSTE ASIAKASMAKSUT JA MAKSUKATTO	52
8.1 Asiakasmaksut	52
8.2 Maksukatto ja vapaakortti.....	53

8.2.1 Maksukattoon sisältyvät maksut.....	53
8.2.2 Maksukatton ulkopuolelle jäävät	54

LIITTEET

1 PERIAATTEET

1.1 Sovellettava lainsäädäntö

Valtio ohjaa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksupolitiikkaa lainsäädännöllä ja asiakasmaksut tarkistetaan joka toinen vuosi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuihin sovelletaan lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992; jäljempänä asiakasmaksulaki) sekä asetusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (912/1992; jäljempänä asiakasmaksuasetus)

Valtioneuvosto on vahvistanut asiakasmaksut vuodelle 2018 ([STM tiedote 174/2017](#)). Valtioneuvosto ei ole antamassa uutta asetusta vuotta 2019 koskien, joten 1.1.2018 lukien annettu asetus enimmäismääristä on voimassa edelleen 1.1.2019 lukien.

1.2 Asiakasmaksun enimmäismäärä

Palveluista perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen. (asiakasmaksulaki 2 §)

1.3 Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen

Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteutumista.

Palvelun tuottava kuntayhtymä voi päättää, että:

1. muitakin kuin 1 momentissa tarkoitettuja maksuja voidaan jättää perimättä tai alentaa 1 momentissa tarkoitetuilla perusteilla; tai
2. maksuja voidaan alentaa tai jättää perimättä, jos siihen on syytä huollolliset näkökohdat huomioon ottaen. (asiakasmaksulaki 11 §)

Muiden kuin sosiaalihuollon palveluista määrättyjen maksujen ja terveydenhuollon maksukyvyn mukaan määrättyjen maksujen alentamisessa tai perimättä jättämisessä sovelletaan kohtaa 1.

1.3.1 Maksun alentamisen, poistamisen tai kokonaan perimättä jättämisen periaatteet

1. Asiakkaan tulot ja menot määritellään asiakasmaksulain (734/1992) ja asiakasmaksuasetuksen (912/1992) mukaisesti, jonka mukaan myös asiakasmaksut määritellään.
2. Asiakasmaksu alennetaan, poistetaan tai jätetään perimättä kun maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista.

3. Sosiaalihuollon palveluista määrätyn maksun alentaminen, sen kokonaan poistaminen tai jo määrätyn maksun perimättä jättäminen on aina ensisijaista toimeentulotuen myöntämiseen nähden. Terveystenhuollon palveluista määrätty maksut ovat terveydenhuoltomenoja, jotka otetaan toimeentulotukilaisissa tarkemmin säädetyllä tavalla huomioon toimeentulotukea määrättäessä, mutta ensisijaista on aina alentaa, poistaa tai jättää perimättä maksu. Lisäksi maksukatto on toimeentulotukeen nähden ensisijainen tukemisen muoto.
4. Palvelusta perittävää maksua ei pääsääntöisesti jätetä perimättä. Maksun alentaminen tai poistaminen tehdään erityisen perustellusta syystä.
5. Asiaksmaksun alentaminen tai maksusta vapauttaminen tapahtuu aina yksilöllisen tilannearvion perusteella.
6. Asiaksmaksun perimättä jättäminen tai alentaminen perustuu pääsääntöisesti kirjalliseen hakemukseen. Viranomaisen on pyynnöstä varattava asianosaiselle tilaisuus esittää vaatimus tai selvitys suullisesti, jos se on tarpeen asian selvittämiseksi ja kirjallinen menettely tuottaa asianosaiselle kohtuuttomia vaikeuksia. (hallintolaki 434/2003, 19 ja 37 §)
7. Perimättä jättämistä tai alentamista ei tehdä, jos asiakkaalla on hakemattomia, hänelle kuuluvia Kelan etuuksia, kuten vammaisetuudet (vammainen tuki tai hoitotuki), eläkkeensaajan hoitotuki tai asumistuki.
8. Pitkäaikaisessa laitoshoidossa asiakasmaksujen kohtuullistamiselle tai vapautukselle ei ole perusteita, jos asiakkaalle jää käyttövaraa vähintään 108 € kuukaudessa vuonna 2018 (912/1992, 33 §). Jatkossa vähimmäiskäyttövara on STM:n ilmoituksen mukainen vähimmäismäärä. (734/1992, 14 b §)
9. Asiaksmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen on pääsääntöisesti määräaikaista. Lyhyttä, vähintään yhden (1) kuukauden, alentamista tai perimättä jättämistä sovelletaan silloin, kun asiakkaalla on kohtuuttomia, äkillisiä ja kertaluontoisia esimerkiksi terveydenhuoltoon liittyviä kustannuksia. Päätös tehdään enintään yhdeksi (1) vuodeksi kerrallaan. Vanhuspalvelujen säännöllisten ja pitkäaikaisten asiakkaiden asiakasmaksut voidaan erityisestä syystä alentaa toistaiseksi.
10. Hakemus asiakasmaksun perimättä jättämisestä tai alentamisesta osoitetaan asiakasmaksupäätöksen tehneelle viranhaltijalle. Vanhuspalveluiden maksujen osalta hakemus osoitetaan vanhuspalvelujen sosiaaliohjaajalle palveluohjaus ja ostopalvelut vastuualueella.
11. Päätöksen asiakasmaksun alentamisesta, poistamisesta tai perimättä jättämisestä asiakasmaksupäätöksen tehnyt viranhaltija, ellei päätösvaltaa ole delegoitu toiselle viranhaltijalle.

1.4 Maksukyvyyn mukaan määräytyvien maksujen tarkistaminen

Asiakkaan maksukyvyyn mukaan määräytyvät maksut (pitkäaikainen laitoshoido/asumispalvelu/perhehoito ja säännöllinen kotihoito) määrätään toistaiseksi.

Maksukyvyyn mukaan määräytyvät maksut (ja niihin liittyvät tulotiedot) tarkistetaan joka toinen vuosi ja silloin kun:

- palvelun käyttäjän tai perheen maksukyky on oleellisesti muuttunut
- kun on ilmeistä, että maksua määrättäessä huomioon otettavat perheen olosuhteet ovat muuttuneet
- maksu osoittautuu virheelliseksi tai

- palvelu- ja hoitosuunnitelmaa muutetaan.

Osa sosiaali- ja terveydenhuollon maksuista on sidottu indekseihin.

Indeksitarkistukset tehdään voimassaolevan lainsäädännön mukaan.

1.5 Maksukatto

Potilaan maksamille julkisen terveydenhuollon tietyille maksuille on säädetty enimmäismäärä, maksukatto. Maksukatto on 683 € (1.1.2019–)

Seurantajakso on kalenterivuosi. Jos maksujen yhteismäärä ylittää kalenterivuoden aikana enimmäismäärän, ovat maksukattoon sisältyvät palvelut tämän jälkeen kalenterivuoden loppuun saakka maksuttomia.

Lyhytaikaisesta laitoshoidosta peritään kuitenkin 22,50 € hoitopäivämaksu 18 vuotta täyttäneiltä henkilöiltä (asiakasmaksuasetus 26 a §).

Alle 18-vuotiaan lapsen ja nuoren käyttämistä palveluista perityt maksukattoa kerryttävät maksut otetaan huomioon yhdessä hänen toisen vanhempansa tai muun huoltajan maksujen kanssa (laillinen huoltaja).

Potilaan on myös itse seurattava maksukaton täyttymistä kalenterivuositain.

Jos palvelun käyttäjä on kalenterivuoden aikana suorittanut maksukattoon sisältyvistä palveluista maksukattoa enemmän maksuja, hänellä on oikeus saada liikaa suoritettuja maksut takaisin. Mikäli vaatimusta liikaa suoritettujen maksujen palauttamisesta ei ole tehty maksukaton rajan ylittymistä seuraavan kalenterivuoden aikana, menettää palvelun käyttäjä oikeutensa palautukseen. Jos maksun sisältyminen maksukattoon selviää viranomaisen tai vakuutusyhtiön päätöksen taikka muutoksenhaun vuoksi vasta maksukaton seurantavuoden jälkeen, tulee vaatimus liikaa suoritettujen maksujen palauttamisesta tehdä vuoden kuluessa siitä, kun päätös on annettu tai muutoksenhaun johdosta annettu päätös on tullut lainvoimaiseksi. (asiakasmaksulaki 6 a §)

Maksukattoa kerryttävät seuraavat maksut

- terveyskeskusmaksut
- terveyskeskuksessa annettavan yksilökohtaisen fysioterapian maksut
- poliklinikkamaksut
- päiväkirurgisen hoidon maksut
- sarjahoitomaksut
- lyhytaikaisen laitoshoidon maksut sosiaali- ja terveydenhuollon laitoksissa
- yö- ja päivähoidon maksut (lyhytaikainen laitoshoido)
- kuntoutushoidon maksut
- edellä mainituista ostopalveluista Kainuun soten perimät asiakasmaksut

Maksukattoa eivät kerrytä seuraavat maksut:

- kotona annettava palvelu: kotipalvelu ja lyhytaikainen kotisairaanhoido sekä erikoissairaanhoidon järjestämä hoito potilaan kotona

- yksityislääkärin läheteellä tehdyistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista perittävät maksut
- terveyskeskuksen suun- ja hampaiden tutkimus ja hoito
- sairaankuljetus
- pitkäaikainen laitoshoido
- lääkärintodistusmaksut
- käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu
- lakisääteisistä vakuutuksista maksetut maksut (täyskustannusmaksut)
- toimeentulotukena myönnetyt asiakasmaksut
- sosiaalihuoltolain mukaiset asumispalvelumaksut
- vaikeavammaisen asumispalvelut
- vaikeavammaisen kuljetuspalvelut
- työterveyshuollon maksut
- perhehoito
- muulta kuin Suomessa asuvalta perityt todellisia hoitokustannuksia vastaavat maksut
- viivästyskorko
- perintäkulut.

Maksukaton ylittymisen jälkeen perittävät maksut ovat seuraavat:

- lyhytaikainen laitoshoido 22,50 €
- poliklinikkakäynnit ovat maksuttomia
- päiväkirurgiset käynnit ovat maksuttomia
- sarjahoitokäynnit ovat maksuttomia
- päivä- ja yöhoito (laitoshoido) ovat maksuttomia
- kuntoutushoido on maksuton.

Maksukaton ylittymisen jälkeen myönnetään vapaakortti. Vapaakortin myöntää se terveydenhuollon laitos, jossa maksukatto on ylittynyt. Vapaakortti on maksukaton täyttymisestä lähtien voimassa kalenterivuoden loppuun saakka.

1.6 Sotainvalidit, veteraanit ja kotirintaman naiset

Mikäli sotilasvammalain vammaisuusaste-edellytys (10%) täyttyy, sotainvalideilta ei peritä asiakasmaksua sairaanhoidosta, kuntoutushoidosta, kotihoidosta, pitkäaikaisesta laitoshoidosta, kuljetuspalvelusta eikä palveluasumisen hoivapalvelusta. Korvaus peritään Valtiokonttorilta (sotilasvammalaki 404/1948 § 6, 6a, 6b).

Terveyskeskuksen avohoidon käyntimaksua ja lääkärintodistusmaksua yhteispäivystyksen käyntimaksua sekä erikoissairaanhoidon poliklinikkamaksua ei peritä rintamasotilastunnuksen, rintamapalvelutunnuksen, rintamatunnuksen tai veteraanitunnuksen omaavilta henkilöiltä sekä henkilöiltä, joilla on todistus miinanraivaustehtäviin osallistumisesta. Edellä mainittuja maksuja ei peritä Kainuussa (pois lukien Vaala ja Puolanka) vakinaisesti asuville naisille, jotka ovat syntyneet vuonna 1927 tai aikaisemmin.

1.7 Maksun periminen poissaolon ajalta

Asiakkaalta peritään asumispalvelujen ja säännöllisen kotihoidon maksu läsnäolopäiviltä. Mahdolliselta sairaalassaoloajalta ei maksua peritä (mukaan lukien palvelukodista/säännöllisen kotihoidon piiristä lähtöpäivä).

Kotona annettavissa palveluissa, perhehoidossa, palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa asiakasmaksu peritään käyttäjästä johtuvan tilapäisen keskeytyksen ajalta. Jos palvelu keskeytyy yli viideksi (5) päiväksi, ei kuukausimaksua peritä viittä päivää ylittävältä osalta.

Jos palvelu keskeytyy kuntayhtymästä johtuen lyhyemmäksi ajaksi, tai käyttäjä on kunnallisessa laitoshoidossa, ei maksua peritä edellä mainitun viiden päivän ajalta. Jos palvelu on keskeytyksissä koko kuukauden, ei maksua peritä lainkaan. Maksua ei peritä ennalta sovitun keskeytyksen ajalta (esim. lomat palveluasumisesta).

Lyhytaikaisesta laitoshoidosta ei peritä maksua niiltä täysiltä vuorokausilta, jolloin palvelun käyttäjä on hoitajakson aikana poissa laitoksesta.
(asiakasmaksuasetus 32 §)

1.8 Asiakirjoista perittävät maksut

Asiakirjojen antamisesta peritään maksu Kainuun soten hallintosäännön 153 § mukaan. Pöytäkirjanotteesta, kopiosta tai muusta tulosteesta peritään sivukohtainen maksu.

Kainuun soten hallitus on määritellyt asiakirjoista perittävät maksut ks. 21.10.2015 § 184. Päätöksen liitteenä on hallinnollinen ohje, jossa on kerrottu, milloin asiakirjoista ei peritä maksua.

Tiedon antamisesta kopiona tai tulosteena peritään maksu seuraavasti:

- ensimmäiseltä sivulta 6,65 e (sis. alv 24 %)
- kultakin seuraavalta sivulta 0,12 e (sis. alv 24 %)

Lisäksi peritään mahdolliset postimaksut.

Jos tiedon esille hakeminen vaatii erityistoimenpiteitä, tiedonhausta peritään kiinteä perusmaksu, joka porrastetaan haun vaativuuden mukaan. Kopiosta ja tulosteesta peritään tällöin kiinteän perusmaksun lisäksi sivukohtainen maksu.

Kiinteä perusmaksu on 32,20 euroa / tunti (sis. alv 24 %). Maksu peritään kultakin alkavalta 15 minuutilta.

Potilaskirjojen tietojen antamisesta peritään korvaus vain silloin, jos siitä, kun asianomainen edellisen kerran sai tarkastettavakseen rekisterin tiedon, on kulunut vähemmän kuin yksi vuosi.

Osa potilasasiakirjoista säilytetään Oulun maakunta-arkistossa. Näistä asiakirjoista tilaajalta laskutetaan maakunta-arkiston määräämät maksut.

1.9 Muutoksenhaku

Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista säädetään (734/1992, 15 §) kunnallisista sosiaali- ja terveyspalveluista perittävien maksujen muutoksenhausta.

Maksua koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimus tehdään sille toimielimelle, joka vastaa asianomaisen palvelun järjestämisestä kunnassa. Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymässä oikaisuvaatimus tulee osoittaa kuntayhtymän hallintosäännön (12 §) mukaan yksilöasiain jaostolle.

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1999) säädetään. Edelleen hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Lupa on myönnettävä ainoastaan, jos lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi.

2 TERVEYDENHUOLLON ASIAKASMAKSUT

2.1 Terveyskeskustoiminta

2.1.1 Avosairaanhoidon lääkäri- ja hoitajapalvelut

Terveyskeskuksen avosairaanhoidon lääkärin ja hoitajan vastaanoton käyntimaksu 20,60 €/käynti. Maksu peritään 18 vuotta täyttäneiltä kolmelta (3) ensimmäiseltä käynniltä Kainuun sotien terveysasemilla kalenterivuoden aikana.

- maksu peritään sairaanhoidollisesta vastaanotto toiminnasta, ei ennaltaehkäisevistä käynneistä.

Etäpalvelu (videovälitteisesti internetyhteyden kautta) on verrattavissa perinteiseen vastaanottokäyntiin, josta peritään terveyskeskuksen avosairaanhoidon maksu.

Terveyskeskuksen päivystyksessä arkisin klo 20-08 sekä lauantaisin, sunnuntaisin ja pyhäpäivinä lääkärin terveyskeskuksen päivystysmaksu 28,30 €/käynti ja hoitajan käyntimaksu 20,60 €/käynti. Maksu peritään 18 vuotta täyttäneiltä.

- päivystyskäyntimaksu peritään arkisin klo 20-08 sekä lauantaisin, sunnuntaisin ja pyhäpäivinä niillä terveysasemilla, joissa vastaanottoa edellä mainittuina aikoina järjestetään.
- päivystyskäynnistä perittyä maksua ei oteta huomioon laskettaessa virka-ajanvastaanoton käyntikertoja.

Maksut kerryttävät maksukattoa. (asiakasmaksuasetus 7 §)

2.1.2 Terveyskeskuksessa annettava yksilökohtainen fysioterapia

- 11,40 €/hoitokerta
- apuvälinearviokäynnit maksuttomia
- alle 18-vuotiaille maksuton

Maksu kerryttää maksukattoa. (asiakasmaksuasetus 7 §)

2.2 Erikoissairaanhoidon ja yhteispäivystys

2.2.1 Polikliininen hoito

- Poliklinikkamaksu 41,20 €
- Sarjahoitomaksu (ei peritä alle 18-vuotiailta) 11,40 €
- Päivystyspoliklinikan lääkärillä käyntimaksu 41,20 €
- Päivystyspoliklinikan hoitajalla käyntimaksu 20,60 €

2.2.2 Päiväkirurgia

- Päiväkirurgiamaksu 135,10 €

2.2.3 Heräämöstä kotiin -toiminta

Heräämöstä kotiin -toiminnan asiakashinta on 135,10 €

2.2.4 Radiologia

- CD-tulostemaksu, ulkoiset asiakkaat, 20 €
- Toimistomaksu, ulkoiset asiakkaat 10 €

2.3 Sarjassa annettava hoito

- 11,40 €/hoitokerta
- maksu peritään enintään 45 hoitokerralta/vuosi, jonka jälkeen maksuton
- alle 18-vuotiaille maksuton
- Kainuun soten terveystasemilla sarjahoitomaksu peritään, kun hoito jatkuu samanlaisena vähintään kolme kertaa esimerkiksi lääkinnällisenä kuntoutuksena järjestetyssä yksilökohtaisessa fysioterapiassa ja ryhmätoiminnassa.

Maksu kerryttää maksukattoa. (asiakasmaksuasetus 11 §)

2.4 Laitoshoidon maksut

Lyhytaikaisessa laitoshoidossa 48,90 €/hoitopäivä. Maksukatton ylittymisen jälkeen 22,50 €/hoitopäivä.

Lyhytaikainen laitoshoido psykiatrian toimintayksikössä 22,50 €/ vuorokausi (asiakasmaksuasetus 12 §).

Jos hoidollisista syistä on tarkoituksenmukaista, että potilas on hoidossa vain päivällä tai yöllä, peritään maksu päivä- ja yöhoidon maksuna. Päivä- tai yöhoito 22,50 €/vuorokausi. (asiakasmaksuasetus 13 §)

Vammaisen henkilön laitoshoidona annettu kuntoutushoito tai kehitysvammaisen erityishuoltona annettu kuntoutushoito 16,90 €/hoitopäivä. Kuntoutushoidolla tarkoitetaan tarpeellisista lääkinnällisen kuntoutuksen palveluista koostuvaa vuodeosastohoitojaksoa. (asiakasmaksuasetus 14 §)

Maksut kerryttävät maksukattoa. (asiakasmaksuasetus 12 §)

2.5 Todistusmaksut

Lääkärin tai hammaslääkärin todistus ja lausunto 50,80 €/todistus). Ajokorttilaissa (386/2011) säädetyn ajo-oikeuden saamiseksi tai säilyttämiseksi tarvittava lääkärintodistus 61,00 €/todistus. Maksua ei saa periä kansanterveystyössä hoitoon liittyvästä todistuksesta tai lausunnosta eikä koulu- tai opiskeluterveydenhuollon yhteydessä kerättyihin tietoihin perustuvasta terveystodistuksesta (nuorison terveystodistus).

Erikoissairaanhoidossa A-todistus ja terveydellisestä syystä vaadittava erityisruokavaliotodistus alle 18-vuotiailta ovat maksuttomia. Kaikki muut todistukset ovat erikoissairaanhoidossa maksullisia.

2.5.1 Maksuttomat todistukset perusterveydenhuollossa

- todistus käynnistä
- todistus lapsen sairastumisesta
- todistus aikuisen sairastumisesta (sairaanhoidajan antama todistus)
- A-todistus / sairauslomaa varten (myös matkatodistus)
- hoitoon liittyvä B-lausunto esimerkiksi lääkehoidon erityiskorvaavuuden hakemista, sairauslomaa tai kuntoutusta varten
- terveystarkastus kutsuntaa varten
- lääkärintodistuksen kaltaiset lähetteet (maksusitoumukset, veteraanikuntoutus)
- kuolintodistus
- todistus äitiys- ja vanhempainrahaa varten
- terveydellisestä syystä vaadittava erityisruokavaliotodistus (maksuton alle 18-vuotiailta)

2.5.2 Maksulliset todistukset perusterveydenhuollossa

(Huom. lääkärin käyntimaksu 20,60 € peritään myös todistuskäyntien yhteydessä)

- tartuntalain mukainen todistus 50,80 €
- lääkärintodistus (erityisruokavalio, keuhkokuvaus oppilaitosta varten, matkatoimistoa varten, asunnon muutostyöt yms., koulukyyditystä varten, erilaisia tarkoituksia varten (esim. todistuksenomaiset kopiot) 50,80 €
- todistus vapaaehtoisena armeijaan tai erikoisjoukkoihin hakua varten 50,80 €
- C-lausunto (lapsen hoitotuki, omaishoidon tuki, eläkkeensaajan hoitotuki, kuljetustuki, vammaistuki) 50,80 €
- kansainvälinen rokotustodistus 50,80 €
- lääkärin todistus ajo-oikeutta varten (ajokorttitodistus) 61,00 €
- B-lausunto ja vastaavat lausunnot 50,80 €
- E-lausunto, lakisääteinen ja vapaaehtoinen 50,80 €
- hammaslääkärin todistus 50,80 €
- lääkärintodistus ase-, lento- tai sukelluslupaa varten 50,80 €
- lääkärintodistus oikeutta varten (pahoinpitely, holhous, testamentti yms.) 50,80 €
- T-todistus ja vastaavat terveystodistukset 50,80 €
- todistus tai tieto syntymäajan kellonajasta + postitus 50,80 €
- todistus verotusta varten 50,80 €
- vieraskielinen lääkärintodistus 50,80 €

Ei kerrytä maksukattoa. (asiakasmaksulaki 5 § D-kohta, asiakasmaksuasetus 23 §)

2.6 Muut maksut

Käyttämättä ja peruuttamatta jätetyistä palvelusta 50,80 €/peruuttamaton aika. Maksu voidaan periä 15 vuotta täyttäneen asiakkaan varaamasta terveyskeskuksen lääkärin, suun ja hampaiden tutkimuksen ja hoidon, erikoissairaanhoidon avohoidon tai kalliin kuvantamistutkimuksen käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä vastaanottoajasta. Maksua ei saa kuitenkaan periä silloin, kun varatun ajan peruuttamatta jättämiseen on hyväksyttävä syy.

Ei kerrytä maksukattoa. (asiakasmaksuasetus 25 §)

Postiosoite PL 400 87070 Kainuu	Puhelin 08 61561/vaihde Faksi 08 6155 4270	Pankki FI0881199710008972	Sähköposti kirjaamo@kainuu.fi etunimi.sukunimi@kainuu.fi	Internet www.kainuu.fi	Y-tunnus 2496986-0
--	--	-------------------------------------	---	----------------------------------	------------------------------

2.7 Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito

2.7.1 Perusmaksut

- perusmaksu/suuhygienisti 10,20 €/käynti
- perusmaksu/hammaslääkäri 13,10 €/käynti
- perusmaksu/erikoishammaslääkäri 19,20 €/käynti
- alle 18-vuotiaille suun ja hampaiden tutkimus ja hoito maksuton.
- veteraanitunnuksen omaaville suun ja hampaiden tutkimus, ehkäisevä hoito sekä protetiikkaan liittyvä kliininen työ on maksutonta.

2.7.2 Maksu tutkimuksesta, hammastarkastuksesta ja sairauksien hoidosta toimenpiteeltä vaativuusluokan mukaan

Vaativuusluokka: 0–2	8,40 €
Vaativuusluokka: 3–4	18,90 €
Vaativuusluokka: 5–7	37,50 €
Vaativuusluokka: 8–10	54,90 €
Vaativuusluokka: 11–	77,00 €

2.7.3 Suun ja leukojen erikoissairaanhoidon tutkimus ja hoito

Terveyskeskuksessa annettavasta suun- ja leukojen erikoissairaanhoidosta voidaan periä 41,20 €/käynti vaativuusluokan mukaisen maksun sijaan (asiaksmaksuasetus 9a §)

2.8 Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien tukiasuminen, palveluasuminen ja tehostettu palveluasuminen

Sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalvelujen asiakasmaksujen määräytymisperusteita ei ole säädetty asiaksmaksulaissa tai -asetuksessa. Kainuun sotessa sovelletaan maksujen määräytymisessä säännöllisen kotihoidon maksuperusteita, joista on säädetty asiaksmaksuasetuksessa (3 § tulorajan osalta ja 27–31 §).

Asiaksmaksuasetuksen 19 §:ssä säädetään, että sosiaalihuoltolain mukaisesta pitkäaikaisesta perhehoidosta peritään maksu asiaksmaksulain 7 c §:ssä säädetysti. Omaishoitajan vapaapäivien aikaisesta hoidosta peritään maksu asiaksmaksulain 6 b §:ssä säädetysti (poikkeus maksusta ks.).

Sosiaalihuoltolain mukaiset asumispalvelut eivät kerrytä maksukattoa.

Kuntouttavat asumispalvelut

Mielenterveyskuntoutujille tarjotaan vastuualueen asumispalveluyksiköissä kodinomaiset puitteet tuettuun asumiseen ja kuntoutumiseen. Asumispalveluyksiköissä voi käydä myös sovitusti intervallijaksolla. Asiakkaalla on henkilökohtainen vuokrasopimus (sähkö- ja vesikustannukset sisältyvät vuokraan).

Sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalvelujen asiakasmaksujen määräytymisperusteita ei ole säädetty asiaksmaksulaissa tai asetuksessa. Kainuun sotessa sovelletaan maksujen määräytymisessä säännöllisen kotihoidon maksuperusteita, joista on säädetty

asiaksmaksuasetuksessa (3§ tuloajan osalta ja 27-31§). Sosiaalihuoltolain mukaiset asumispalvelut eivät kerrytä maksukattoa.

Lyhytaikaisen kuntoutuksen hintana peritään puolet psykiatrisen hoitopäivän maksusta. Vuonna 2018 11,25 €

Pitkäaikaisessa asumisessa sosiaalihuoltolain mukaiset asumispalveluiden maksut määräytyvät asiakkaan tulojen ja menojen mukaan. Asiaksmaksu koostuu hoitomaksusta ja perusmaksusta. Maksu sisältää mm. pesuaineet, shampoot, wc-paperit, lakanat, pyyhkeet, siivousaineet ja -tarvikkeet/-välineet, sanomalehdet, virkistystoiminta sekä hoiva, huolenpito ja ohjaus.

Palveluasumisen perusmaksu määräytyy alla olevan taulukon mukaisesti:

Bruttotulot €/kk	Palvelun hinta €/kk
alle 588,66	32 €
588,67 -908,21	52 €
908,22 – 1513,69	82 €
1513,70-	112 €

Hoitomaksua määriteltessä maksuprosentit ja tulorajat ovat seuraavat:

Henkilöt	Tuloraja €/kk	Maksuprosentti
1	573	35
2	1057	22

*Esim. Asiakkaan hoitomaksu lasketaan seuraavan kaavan mukaan:
bruttotulot – 573 * 0,35 = X €*

Hoitomaksua määrättäessä huomioidaan menona toimeentulotuen perusosasta 52%, joilla asiakas kattaa vaatemenot, vaatehuoltomenot, lehtimaksut, tv-menot, puhelinmenot, vähäiset terveydenhuoltomenot, (käsikauppalääkkeet ja hoitotarvikkeet), henkilökohtaiset puhtausmenot, paikallisliikenteen käytöstä aiheutuvat kulut ja harrastus- ja virkistysmenot. Toimeentulotuen perusosasta 48% katsotaan menevän ruokakuluihin.

Harkinnanvaraisena hoitomaksun vähennyksenä huomioidaan mm. vuokramenot asumistuen jälkeen, asumispalveluiden ateriamaksu, edunvalvontapalkkio, asumispalveluiden hoitomaksu ja perusmaksu sekä kalliit reseptilääkkeet.

Mikäli asiakkaan tulot ja varallisuus ovat riittävät ei asiaksmaksujen alentamista tai perimättä jättämistä tehdä. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (1992/734, 11§).

Ruokakulut

Eri kuntoutusyksiköissä on sovittu erilaisia menetelmiä ruokailun suhteen. Osassa kodeista ruoka tilataan valmiina ja se laskutetaan asiakkaalta. Toisinaan ateria valmistetaan itse, kulut jaetaan ruokailuun osallistuvien kesken.

Ostopalveluna hankittavat asumispalvelut

Osa kuntouttavista asumispalveluista hankitaan yksityisiltä palveluntuottajilta. Palvelukokonaisuudet jaetaan kolmeen palvelukokonaisuuteen, tuen tarpeesta riippuen.

Palvelukokonaisuus 1	Tuettu asuminen (tuen tarve vähintään 4h/vrk)
Palvelukokonaisuus 2	Kuntouttava palveluasuminen (tuen tarve vähintään 12-14h/vrk)
Palvelukokonaisuus 3	Kuntouttava tehostettu palveluasuminen (ympäri vuorokautinen valvonta)

Yksityisiltä palveluntuottajilta hankituissa asumispalveluissa noudatetaan samaa asiakasmaksun laskentaperiaatetta, kuin vastuualueen omissa asumispalveluyksiköissä.

Asiakas maksaa suoraan palveluntuottajalle vuokraa ja ateriamaksun.

Ateriavuorokaudenhinta voi olla korkeintaan 15,30 €/asiakas, oheisen erittelyn mukaisesti:

aamupala	2,30 €
lounas	5,00 €
välipala	1,40 €
päivällinen	4,30 €

3 KOTONA ANNETTAVA PALVELU

3.1 Tilapäinen kotihoito

Aliisa-kotisairaalahoido on terveydenhuoltolain 25 §:n mukaan määräaikaista, tehostettua kotisairaanhoidoa, joka voi olla perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon tai niiden yhdessä järjestämää toimintaa. Asiaksmaksuasetuksen 3 §:n mukaan tilapäisestä kotisairaanhoidosta ei saa erikseen periä maksua sellaiselta henkilöltä, joka saa jatkuvaa ja säännöllistä kotisairaanhoidoa. Jos henkilölle järjestetään säännöllistä kotihoitoa, joka sisältää kotisairaanhoidoa, ei tilapäisestä kotisairaanhoidosta saa erikseen periä maksua.

- Lääkärin kotikäynti 18,90 €/käynti.
- Muun henkilön suorittama kotikäynti 12,00 €/käynti.
- Jos käyntejä kolme (3) tai enemmän/vrk, maksu enintään 25 €/vrk.
- Ei peritä säännöllisen kotisairaanhoidon asiakkailta.
- Ei kerrytä maksukattoa (asiaksmaksuasetus 3 §).

Kotikuntoutus

- Yksittäinen ohjaus- ja neuvontakäynti maksaa 12,00 euroa.
- Viikkohinta silloin, kun kuntoutus toteutetaan kolmena tai useampana käyntinä viikossa on 25,00 euroa. Tämä voi sisältää sekä fysioterapeutin, toimintaterapeutin että kuntouttavan lähihoitajan käyntejä.
- Ei peritä säännöllisen kotisairaanhoidon asiakkailta.
- Ei kerrytä maksukattoa (asiaksmaksuasetus 3 §).

Vanhuspalveluiden tilapäisen kotihoidon asiakasmaksut on kerrottu kohdassa 6.

3.2 Lapsiperheiden kotipalvelu

Tilapäisestä lapsiperheiden kotipalvelusta peritään kertamaksu ja muusta kuin tilapäisestä palvelusta maksu määräytyy perheen tulojen, perheeseen ja palvelutuntien mukaan kuukausimaksuna. Lapsiperheiden kotipalvelu katsotaan tilapäiseksi, mikäli sen kesto on alle kolme (3) kuukautta kalenterivuodessa. Asiakas maksaa kotipalvelusta bruttotulojen, perheen koon ja palvelun määrän mukaan määräytyvän kuukausimaksun (asiaksmaksulaki 732/1992 ja asiaksmaksuasetus 912/1992).

Käyntimaksu

käynnin pituus enintään	maksun suuruus
0–5 tuntia	5 €/tunti
yli 5 tuntia	25 €

Jos perheen luona käydään useita kertoja vuorokaudessa, käyntimaksu on enintään 25 euroa.

Käyntimaksua ei peritä, jos perheen bruttotulot alittavat perheeseen mukaiseen maksuttomaan palveluun oikeuttavan tulorajan. Tällöin perheen tulee toimittaa tulotietonsa. Jos perheen henkilöluku on suurempi kuin kuusi (6), tulorajaa korotetaan 350

eurolla. Asiakasmaksua ei kuitenkaan peritä tilapäisestä kotipalvelusta silloin, kun palvelu järjestetään lastensuojelun asiakkuuden perusteella.

henkilömäärä	maksuttomuuden yläraja (€/kk)
1	576
2	1 063
3	1 667
4	2 062
5	2 496
6	2 866

Esimerkki: neljä henkinen perhe saa kotipalvelua tilapäisesti kaksi kertaa viikossa, kaksi (2) tuntia kerrallaan ja kolmen viikon ajan. Perheen bruttotulot ylittävät maksuttomuuden ylärajan. Asiaksmaksu on tällöin $2 \times 10 \text{ e} \times 3 = 60 \text{ e}$ kuukaudessa.

Kuukausimaksu

Kuukausimaksu määrätään, kun palveluntarve on säännöllisesti jatkuva ja palveluntarve kestää yli kolme kuukautta. Maksu määräytyy perheen koon, bruttotulojen ja palveluntarpeen mukaan.

Perheelle tehdään palvelusuunnitelma ja sen perusteella palvelupäätös, jossa sovitaan palvelun määrä tunteina kuukaudessa. Tuntimäärä voi muuttua perheen tarpeesta tai palveluntarjoajasta johtuvista syistä. Palveluntarvetta arvioidaan säännöllisesti ja tilapäisessä lapsiperhetyössä viimeistään kolmen kuukauden kuluttua palvelun alkamisesta.

Tuloina otetaan huomioon asiakasmaksuasetuksen 27 §:n mukaan perheen kaikki veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verovapaat tulot (bruttotulot). Tuloina ei huomioida asiakasmaksuasetuksen (912/1992) 29 § mukaisia tuloja.

Säännöllisen lapsiperheiden kotipalvelun asiakasmaksu määräytyy asiakasmaksuasetuksen (912/1992, 3 §) mukaisesti:

henkilö- määrä	maksutto- muuden tuloraja (€/kk)	lapsiperheen kotipalvelujen tarve (tuntia/kk) ja maksuprosentti tulorajan ylittävistä bruttokuukausituloista					
		1–5 t/kk	6–11 t/kk	12–20 t/kk	21–30 t/kk	31–44 t/kk	yli 45 t/kk
1*	576	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %
2	1 063	7 %	10 %	13 %	16 %	19 %	22 %
3	1 667	6 %	8 %	10 %	13 %	15 %	18 %
4	2 062	5 %	7 %	9 %	11 %	13 %	15 %
5	2 496	4 %	6 %	8 %	10 %	12 %	13 %
6	2 866	3 %	5 %	6 %	8 %	10 %	11 %

* asiakasmaksuasetusta sovelletaan kotona annettaviin palveluihin, jolloin perheen koko voi olla myös yksi henkilö. Lapsiperheiden kotipalveluissa henkilömäärä on käytännössä kaksi tai enemmän.

Mikäli perheenjäsenten lukumäärä on suurempi kuin kuusi, tulo rajaa korotetaan 350 eurolla ja maksuprosenttia alennetaan yhdellä prosenttiyksiköllä kustakin seuraavasta henkilöstä.

Esimerkki: neljä henkinen perhe saa kotipalvelua säännöllisesti 10 tuntia kuukaudessa. Perheen bruttotulot ovat 3000 euroa kuukaudessa, jolloin kuukausimaksu on $(3000 \text{ e} - 2062 \text{ e}) \times 0,07 = 65,66 \text{ e}$.

Asiakasmaksuja ei peritä perheiltä, jotka saavat säännöllisesti toimeentulotukea tai perheen lapsi on päivähoitossa, josta häneltä peritään maksu tai maksua ei peritä vähäisten tulojen vuoksi (0 maksupäätös). Asiakasmaksua ei peritä silloin, kun palvelu järjestetään lastensuojelun asiakkuuden perusteella.

Kotona annettavasta palvelusta perittävä maksu ei saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia. Sosiaalihuollon palveluista määrätyn maksun alentaminen, sen kokonaan poistaminen tai jo määrätyn maksun perimättä jättäminen on aina ensisijaista toimeentulotuen myöntämiseen nähden.

Mikäli asiakas ei toimita tulosestytystietoja kahden viikon määräajassa, maksu voidaan määrätä palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruiseksi (Kainuun sotien kuntahinta v. 2019 34,70 €/ tunti). Mikäli asiakas suostuu maksamaan korkeinta maksua, hänen ei tarvitse toimittaa erikseen tulotietojaan.

3.3 Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien päivätoiminta

Avokuntoutus

Mielenterveyskuntoutujille tarjotaan päivä- ja ryhmätoimintaa, toiminnallista kuntoutusta sekä kotikuntoutusta seudullisesti. Monipuolista avokuntoutusta toteutetaan tavoitteellisen kuntoutussuunnitelman mukaisesti, joka on laadittu yhdessä kuntoutujan, hänen läheistensä sekä tapauskohtaisen työryhmän kanssa. Tavoitteena on kannustaa ja löytää uusia keinoja ja valmiuksia elämänhallintaan. Päivä- ja ryhmätoimintaa sekä kotikuntoutusta toteutetaan itsenäisesti omissa asunnoissa asuville kuntoutujille.

Avohoito on maksutonta.

3.4 Ensihoitopalvelun maksut

Potilas maksaa sairaankuljetusajoneuvolla (ambulanssilla) yhteen suuntaan tehdystä matkasta 25,00 € omavastuuosuuden. Tämä maksu peritään myös silloin, kun annetun ensihoidon ansiosta potilaan tila on korjaantunut siinä määrin, että kuljetusta hoitopaikkaan ei ole tarvinnut suorittaa. Maksu peritään myös yhden ensihoitajan yksikön käynnistä. Mikäli hälytys on ollut toistuvaa ilman lääketieteellistä syytä, voidaan potilaalta periä koko LVM asetuksen mukainen maksu.

Maksua ei peritä lääkärin määräämästä sairaankuljetusajoneuvolla tapahtuvasta kuljetuksesta terveyskeskuksen tai sairaalan sairaansijalta toiseen hoitolaitokseen. (asiakasmaksuasetus 10 §, ei kerrytä maksukattoa)

3.5 Liikkumista tukeva palvelu

Asiointi- ja virkistysmatkat

Asiakasmaksu on julkisen liikenteen kilometrien määrän mukaan määräytyvä taksa, jonka asiakas maksaa suoraan taksiryttäjälle (omavastuu).

Kimppakyyti

Kahden tai useamman kuljetuspalveluun oikeutetun henkilön matkustaessa yhdessä asiointi- ja virkistysmatkoilla jokainen maksaa julkisen liikenteen kilometrien määrän mukaan määräytyvän taksan. Jokaiselta kyydissä olevalta vähennetään yksi matka.

Palvelulinjojen käyttö

Palvelulinjoilla (Pikku-Pete) vammaispalvelulain tai sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetuspalvelupäätöksen saaneet henkilöt voivat käyttää palvelulinjaa ja omavastuuna peritään tällöin 1,70 € suunta.

Kuljetuspalvelukortin hinta

Ensimmäinen kuljetuspalvelukortti on asiakkaalle maksuton. Uuden kortin toimittamisesta kadonneen tai rikkoutuneen tilalle peritään 10 € n maksu, mikäli pin-koodi pysyy samana. Mikäli uuteen korttiin tarvitaan uusi pin-koodi, hinta on 15 €.

4 VAMMAISPALVELUJEN JA KEHITYSVAMMAHUOLLON MAKSUT

4.1 Maksuttomat vammaispalvelulain ja kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaiset palvelut

Vammaispalvelulain (380/1987) mukaisista palveluista maksuttomia ovat:

- vammaispalvelulain 8 §:n 1 momentissa tarkoitetut palvelut: kuntoutusohjaus ja sopeutumisvalmennus sekä muut vammaispalvelulain tarkoituksen toteuttamiseksi tarpeelliset palvelut
- vammaispalvelulain 8 § 2 momentissa tarkoitettu päivätoiminta kuljetusta ja aterioita lukuun ottamatta
- vammaispalvelulain ja -asetuksen nojalla myönnetty henkilökohtainen apu ja palveluasumiseen liittyvät erityispalvelut. Henkilökohtaisesta avusta ja palveluasumisen erityiskustannuksista voidaan kuitenkin periä maksu silloin, kun henkilö saa niihin korvausta muun lain kuin vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (380/1987) nojalla, kuten tapaturma- tai liikennevakuutuslakiin perustuen.
- vammaispalvelulain 11 §:n mukaiset tutkimukset (joita tarvitaan sen selvittämiseksi, onko henkilö oikeutettu vammaispalvelulain mukaisiin palveluihin ja tukitoimiin) (asiakasmaksulaki 4 § 5 kohta)

Kehitysvammalain (591/1977) mukaisista palveluista maksuttomia ovat:

- erityishuolto (hoiva ja huolenpito)
- kuljetus erityishuollon palveluihin
- osittainen ylläpito alle 16-vuotiaalta ja oppivelvolliselta nuorelta sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta.
(asiakasmaksulaki 4 § 2 kohta)

4.2 Päivä- ja työtoiminta

4.2.1 Vammaispalvelulain mukainen päivätoiminta

Kuljetus päivätoimintaan: Peritään enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu (asiakasmaksuasetus 6 §). Käytännössä matkahuollon linja-autotaksa/maksu.

Vammaispalvelulain mukaisessa päivätoiminnassa asiakasmaksuna peritään ateriamaksu toteutuman mukaan.

Vammaisten henkilöiden päivätoiminta järjestetään ostopalveluna ja palveluntuottajat perivät ateriamaksut.

Maksut eivät kerrytä maksukattoa.

4.2.2 Kehitysvammalain mukainen päivä- ja työtoiminta (16 vuotta täyttäneet)

Erityishuollosta voidaan periä maksuja siten kuin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetussa laissa (734/1992) ja kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain 43 §:ssä säädetään.

Kehitysvammaisen ylläpidosta peritään maksu, lukuun ottamatta alle 16-vuotiaiden osittaista ylläpitoa sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta. (Lukuvuosi alkaa perusopetuslain mukaan 1.8 ja päättyy 31.7.) Ylläpidolla tarkoitetaan tavanomaisia asumis-, ravinto- ja muita vastaavia menoja.

Kehitysvammalain mukaisen päivä- ja työtoiminnan asiakkailta ei peritä muita ylläpitomaksuja kuin ateriamaksu. Maksu sisältää raaka-aine-, työvoima- ja kuljetuskustannuksia ja se peritään toteutuneiden ateriamäärien mukaan.

Tilapäishoidossa ja perhehoidossa olevilta asiakkailta ei peritä päivä- ja työtoiminnan ateriamaksuja.

Päivä- ja työtoiminnan ateriamaksut ovat:

aamupala / kahvi ja pulla	1,20 €
lounas	5,70€

Kehitysvammalain mukaiseen päivä- ja työtoimintaan liittyvät asiakkaiden matkat ovat maksuttomia.

Maksut eivät kerrytä maksukattoa.

4.3 Vammaispalvelulain mukainen palveluasuminen ja kehitysvammalain mukainen asuminen

4.3.1 Vammaispalvelulain mukainen palveluasuminen

Ostopalveluna järjestetty palveluasuminen

Asiakas maksaa vuokran, ateriat ja mahdollisen muun ylläpitomaksun suoraan palvelun tuottajalle.

Asiakkaalta perittävä vuokra ei saa ylittää eläkkeensaajan asumistukea laskettaessa huomioon otettavien asumismenojen enimmäismäärä.

Tilaaaja (Kainuun sote) määrittelee ateriapäivän hinnan vuosittain. 1.1.2019 alkaen ateriapäivän hinta voi olla enintään 15,65 €/asiakas oheisen erittelyn mukaisesti:

aamupala	2,35 €
lounas	5,10 €
välipala	1,45 €
päivällinen	4,40 €
iltapala	2,35 €

Palveluntuottajalla on oikeus laskuttaa vain toteutuneista aterioista.

Ostopalveluna järjestetty lyhytaikainen palveluasuminen

Asiakas maksaa ylläpitomaksun suoraan palveluntuottajalle, palveluntuottajan hinnaston mukaan. Asiakas maksaa tilaamansa ateriat palvelun tuottajalle yllä olevan hinnaston mukaan.

4.3.2 Kehitysvammalain mukainen asuminen

Erityishuollon asumispalveluissa voidaan asukkaalta periä ylläpitomaksu. Asumispalveluissa ylläpitona pidetään asumisesta sekä ravinnosta ja muusta ylläpidosta aiheutuvia kuluja. Näitä kuluja ovat asiakkaan käyttämistä palveluista (mm. siivous, vaatehuolto, sauna) ja tarvikkeista (esim. hygieniatarvikkeet, siivousvälineet ja tarvikkeet) muodostuneet kustannukset. Maksua ei peritä henkilökunnan antamasta hoivasta ja tuesta.

Kainuun soten omana toimintana järjestetty asuminen

Asumisvalmennus

Ylläpitomaksuna peritään lyhytaikaisen/tilapäisen asumisen maksu.

Maksut eivät kerrytä maksukattoa.

Tuettu asuminen

Asiakkaalta ei peritä ylläpitomaksuja. (Asiakas asuu omassa vuokra- tai omistusasunnossa ja hän kustantaa omat ateria- ja muut kulunsa.)

Ohjattu asuminen/ ja autettu asuminen

Asiakas maksaa vuokran erillisen vuokrasopimuksen mukaan (sähkö- ja vesikustannukset sisältyvät vuokraan). Asiakkaalta perittävä vuokra ei saa ylittää eläkkeensaajan asumistukea laskettaessa huomioon otettavien asumismenojen enimmäismäärä.

Asiakkaalta peritään lisäksi ylläpitomaksu, johon sisältyvät vaatehuolto, siivous- ja saniteettitarvikkeet sekä yhteisten tilojen kaapelity-maksu, sanoma- ja aikakauslehdet sekä muut mahdolliset yhteiset kulut todellisten kustannusten mukaisesti.

Lisäksi asiakkaalta peritään ateriamaksut seuraavasti:

Ateriamaksu yksikössä, jossa ateriat valmistetaan itse:

Ateriamaksu koostuu yksikön yhteisestä ruokalaskusta (elintarvikkeet, alv 0% hinta sekä kuljetusmaksut), joka jaetaan asukkaiden henkilöluvulla. Tai asukas maksaa suoraan henkilökohtaisen ruokalaskunsa (elintarvikkeet sisältäen arvonlisäveron).

Poissaolopäivien osuus vähennetään yhteisestä ruokalaskusta niiden asukkaiden osalta, joilla ei ole henkilökohtaista ruokalaskua. Lisäksi yhteisestä ruokalaskusta vähennetään tilapäishoito- / asumisvalmennus asukkaiden osuus todellisen toteuman mukaan sekä asukkaan työ- tai päivätoimintapäivien osuus. Arkipäivinä, jolloin asukas on työ- ja päivätoiminnoissa, asukas maksaa aterian työ- ja päivätoimintoihin.

Asiakkaalta veloitetaan kotona ruokailtavan lounaan tai päivällisen hinta 2,10 €/kpl. Syödyt lounaat/ päivälliset vähennetään yksikön yhteisestä elintarvikelaskusta.

Ateriapalvelu ohjatussa/autetussa asumisessa henkilöille, jotka tulevat vain ruokailemaan asumisyksikköön, jossa ateriat valmistetaan itse:

aamupala/kahvi	2,35 €
lounas	5,10 €
päivällinen	4,40 €
kahvileipä/iltapala	2,35€

Ateriamaksu sisältää raaka-aine- ja kuljetuskustannuksia.

Maksut eivät kerrytä maksukattoa.

Ohjattu/ ja autettu asuminen oman toiminnan yksikössä, jossa ateriat ostetaan palvelun tuottajilta:

Asiakkaalta peritään ateriamaksua asiakkaan tilauksen mukaan. Asiakkaalta perittävä valmisaterian hinta sisältää tavanomaiset kustannukset elintarvikkeiden (alv 0% hinta, työvoima- ja kuljetuskustannuksia).

lounas	5,10 €
päivällinen	4,40 €

Palveluntuottajilta ostettujen valmisaterioiden (lounas, päivällinen) lisäksi asukkaille ostetaan elintarvikkeita lounaita, päivällisiä, aamu- ja iltapaloja (maito, leipä, lisukkeet) varten. Edellä mainitut elintarvikekustannukset (alv 0 %) jaetaan asukkaiden henkilöluvulla. Mikäli samassa kuljetuksessa yksikköön tuodaan sekä valmisaterioita että elintarvikkeita, asukkaille jyvitetty elintarvikkeiden kuljetusmaksu on 50% kuljetuskustannuksista.

Maksut eivät kerrytä maksukattoa.

Tilapäinen/lyhytaikainen asuminen

Ympäri vuorokautisesta tilapäisestä/lyhytaikaisesta asumisesta peritään ylläpitomaksuna 24 €/vrk ja alle 16-vuotiailta peritään 12,80 €/vrk. Ylläpitomaksu sisältää ateriat- ja liinavaatteet. Maksu peritään toteutuneiden asumispäivien mukaan. Asiakkaan ennalta ilmoittamasta vähintään viisi (5) päivää kestävästä poissaolosta ei peritä ylläpitomaksua.

Osavuorokautinen asuminen

Osavuorokautisesta (alle 10 h/vrk) asumisesta peritään ylläpitomaksuna 13,50 €/vrk.

Osavuorokautisen asumisen ylläpitomaksu on samansuuruinen Kainuun soten omana toimintana järjestetyssä asumisessa, -ostopalveluna-järjestetyssä asumisessa ja perhehoidossa.

Ostopalveluna järjestetty asuminen

Asiakas maksaa vuokran ja muut palvelumaksut suoraan palvelun tuottajalle.

Asiakkaalta perittävä vuokra ei saa ylittää eläkkeensaajan asumistukea laskettaessa huomioon otettavien asumismenojen enimmäismäärää.

Tilaaaja (Kainuun sote) määrittelee ateriapäivän hinnan vuosittain. 1.1.2019 alkaen ateriapäivän hinta voi olla enintään 15,65 €/asiakas oheisen erittelyn mukaisesti:

aamupala	2,35 €
lounas	5,10 €
välipala	1,45 €
päivällinen	4,40 €
iltapala	2,35 €

Palveluntuottajalla on oikeus laskuttaa vain toteutuneista aterioista.

Tilapäinen/ lyhytaikainen asuminen

Ympäri vuorokautisesta tilapäisestä/ lyhytaikaisesta asumisesta peritään ylläpitomaksuna 24 €/vrk. Ylläpitomaksu sisältää ateriat ja liinavaatteet. Maksu peritään toteutuneiden asumispäivien mukaan.

Osavuorokautinen asuminen

Osavuorokautisesta asumispalvelusta (alle 10 h/vrk) peritään ylläpitomaksuna 13,50 €/vrk.

4.4. Erityishuollon laitoshoido

Kuukausituloina otetaan huomioon pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevan nettotulot sekä verosta vapaat tulot. Jos tulot vaihtelevat, otetaan kuukausituloina huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen kuukausitulo.

Maksun määrittämistä varten hoidossa olevalta tai hänen edustajaltaan pyydetään selvitys sekä perhetilanteesta että tuloista, joiden perusteella maksu määrätään. Tuloseselvitys tehdään päätöksentekoaikajankohdan mukaisten tulojen perusteella.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain 7 c ja 10 b §:ää on muutettu 1.1.2010 lukien. Vammaisetuudet huomioidaan pitkäaikaishoidettavan tuloina asiakasmaksua määrättäessä. Vammaisuuksista annettua lakia on muutettu 1.1.2010 alkaen siten, että eläkettä saavan hoitotukea maksetaan myös silloin, kun laitoshoido kestää yli 3 kuukautta. Muutos koskee myös alle 16-vuotiaan vammaistukea, 16 vuotta täyttäneen vammaistukea sekä ruokavaliokorvausta.

Hoitopäivämaksun saa periä vain kerran kalenterivuorokaudelta. Jos asiakas siirtyy välittömästi toiseen laitokseen, lähettävä laitos ei saa periä siltä päivältä, jona asiakas siirtyy. Hoitopäivällä tarkoitetaan henkilön laitoshoidon tulopäivää, sen jälkeen kertyviä hoitovuorokausia ja laitoksesta lähtöpäivää (asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 1992/912 2 § 3 mom.)

Pitkäaikainen laitoshoido (sisältää hoivan, hoidon ja täyden ylläpidon)

Asiaksmaksu määräytyy asiakkaan maksukyvyn mukaan. Asiakkaan vähimmäiskäyttövara on STM:n ilmoituksen mukainen vähimmäismäärä. Maksu peritään myös alle 18-vuotiaalta.

Lyhytaikainen laitoshoido (sisältää hoidon hoivan ja täyden ylläpidon)

Ylläpitomaksuna peritään 48,90 €/vrk. Alle 18-vuotiaalta ei maksua peritä siltä osin, kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän (7).

Yli 18-vuotiaalta maksua peritään siihen saakka, kunnes asiakasmaksukatto täyttyy. Laitoshoidosta voidaan periä maksu palvelun käyttäjän ylläpidosta maksukaton täyttymisen jälkeen. Tämän jälkeen vapaakortilla peritään 22,50 €/vrk.

Mikäli omaishoidon vapaa järjestetään laitoshoidona, ks. kohta omaishoidon vapaan aikainen hoito kehitysvammaisilta henkilöiltä ja vammaisilta henkilöiltä.

Osavuorokautinen hoito

Osavuorokautisella hoidolla tarkoitetaan osittaista ylläpitoa laitoksessa, joka kestää alle 12 tuntia vuorokaudessa.

Ylläpitomaksuna peritään 22,80 €/vrk. Ateriat sisältyvät maksuun. Osa-aikaisen laitoshoidon osalta asiakasmaksua ei peritä alle 16-vuotiaalta.

4.5 Kehitysvammaisten henkilöiden ja vammaisten henkilöiden perhehoito

Perhehoitolaissa tarkoitettua perhehoidosta voidaan periä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 7 c §:ssä säädetty maksu (asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista § 19)

Jatkuvan (yli 3 kk) perhehoidon asiakasmaksu määrätään hoidossa olevan henkilön henkilökohtaisten tulojen perusteella. Maksu voi olla enintään 85 % hoidossa olevan kuukausituloista. Maksu sisältää ateriat. Vammaisetuudet otetaan huomioon pitkäaikaishoidettavan tuloina ja hoidettavan henkilökohtaiseen käyttöön jätetään STM ilmoittama/vahvistama käyttövara 108 € (vuodella 2018). Asiaksmaksu peritään myös alle 16 vuotiaalta. Perhehoidossa olevalta henkilöltä ei peritä maksua päivä- ja työtoiminnan aterioista, eikä perhehoidon asiakasmaksua peritä hoidettavan sairaala- tai tilapäishoitojaksojen ajalta.

Perhehoidossa olevalle asiakkaalle voidaan maksaa korvaus reseptilääkkeiden omavastuusta, julkisen terveydenhuollon asiakasmaksuista (lukuun ottamatta sairaalalaskuja), silmälaseista (toimeentulotukiohjeistuksen mukaisesti), terveydenhuollon kuljetusten ja Kelan myöntämien terapioiden kuljetusten omavastuusta sekä edunvalvontapalkkioista. Edellä mainitut kustannukset korvataan, mikäli hoidettavalla ei ole maksukykyä vastata itse kyseisistä kustannuksista. Maksukykyä arvioitaessa huomioidaan asiakkaan mahdolliset säästöt ja omaisuus. (toimeentulotukiohjeistuksen mukaisesti, verotustodistus ja tiliotteet esitettävä)

Lyhytaikaisessa perhehoidossa asiakasmaksuna peritään 24 €/vrk yli 16 vuotta täyttäneeltä. Alle 16 vuotta täyttäneeltä peritään asiakasmaksuna 12,80 €/vrk ympärivuorokautisesta hoidosta. Ylläpitomaksu sisältää ateriat ja linavaatteet. Maksua ei peritä lähtöpäivältä.

Osavuorokautisessa perhehoidossa alle 16 vuotiaalta ei peritä asiakasmaksua. Yli 16 vuotta täyttäneeltä peritään asiakasmaksuna 13,50 €/vrk (alle 10h/vrk).

Kotiin annettavasta perhehoidosta ei peritä asiakasmaksua.

Eläkettä saavan hoitotukea maksetaan myös silloin kun laitoshoido kestää yli 3 kk. Tämä koskee myös alle 16 vuotiaan vammaistukea. Maksukykyä määrittäessä huomioidaan asiakasmaksulain 10 b §:n mukaiset tulot.

Perhehoidon asiakasmaksut eivät kerrytä maksukattoa.

4.6 Omaishoidon vapaan aikainen hoito kehitysvammaisilta henkilöiltä ja vammaisilta henkilöiltä

Omaishoidontukeen sisältyvistä palveluista perittävistä maksuista tai omaishoitajan muun kuin lakisääteisen vapaan ajaksi annettavien palvelujen maksuista ei ole säädetty erikseen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaissa tai –asetuksessa, joten maksut voidaan määrätä maksuja koskevien yleissäädösten perusteella. Omaishoidontukena annettavista palveluista voidaan periä samat maksut kuin sosiaali- ja terveystalveluista muutoinkin peritään.

Omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikana annettavien palvelujen maksu määrätään vuorokaudelta.

Niistä palveluista, jotka kuntayhtymä järjestää hoidettavalle omaishoitajan vapaapäivän ajaksi, voi hoidettavan maksettavaksi tulla enintään 11,40 €/vrk, sen estämättä mitä muualla laissa tai asetuksessa säädetään. Laitoshoidon annettavassa omaishoidonvapaan maksun määräytymisessä huomioidaan asiakkaan kokonaisuuden kannalta edullisin vaihtoehto.

Sijaisomaishoidossa ei peritä ylläpitomaksua ja asiakas ruokailee omalla kustannuksellaan kodissaan.

Palvelusetelillä kotiin annettavassa palvelussa ei peritä asiakasmaksua ja asiakas ruokailee omalla kustannuksellaan kodissaan.

Palvelusetelillä ympärivuorokautisessa yksikössä annettava palvelussa asiakasmaksuna peritään 11,40 €/vrk. Palveluseteliyrittäjä perii asiakasmaksun. Asiakasmaksu peritään myös alle 16 vuotiailta.

Omaishoidonvapaan järjestäminen oman toiminnan yksiköissä ja perhehoidossa (asumisyksiköt, laitoshoido yms.): asiakasmaksua peritään omaishoitolain mukaisesti 11,40 €/vrk. Asiakasmaksu peritään myös alle 16 vuotiailta.

Maksut eivät kerrytä maksukattoa.

4.7 Muut kehitysvammaisten henkilöiden palvelut

Koululaisten loma-ajan hoito omana toimintana

Alle 16-vuotiaalta osittaisesta ylläpidosta ei peritä maksua.

Ateriamaksut

aamupala	2,35 €
lounas	5,40 €
välipala	1,45 €

Kehitysvammaisen henkilön ylläpidosta voidaan periä maksu lukuun ottamatta alle 16-vuotiaiden osittaista ylläpitoa sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta. Lukuvuosi alkaa perusopetuslain mukaan 1.8 ja päättyy 31.7. Ylläpidolla tarkoitetaan tavanomaisia asumis-, ravinto- ja muita vastaavia menoja.

4.8 Vaikeavammaisten kuljetuspalvelut

Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 8 §:n 2 momentissa tarkoitetuista vaikeavammaisille järjestettävistä kuljetuspalveluista peritään omavastuuosuutena julkisen liikenteen (linja-auto) taksan mukainen maksu, jonka palveluntuottaja perii asiakkaalta kuljetuksen yhteydessä ajoneuvossa. Ensimmäinen matkakortti on maksuton ja mikäli asiakas kadottaa korttinsa tai unohtaa PIN-koodinsa, joutuu hän itse kustantamaan uuden kortin/PIN-koodin.

Palveluliikennettä käyttäviltä vammaispalvelulain mukaista kuljetuspalvelua käyttäviltä asiakkailta peritään omavastuuosuutena linja-auton alennettua taksaa vastaava maksu (lapsen lipun hinta).

Vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun taksimatkan vaihtaminen joukkoliikenteeseen: asiakas voi matkustaa ilman omavastuuosuutta taksikuljetuksen korvaavassa joukkoliikenteessä toistaiseksi, mikäli asiakas vaihtaa taksimatkan joukkoliikenteeseen.

5 LASTENSUOJELUN MAKSUT

Asiakasmaksulain 4 §:n 4 kohdan mukaan lastensuojelulain mukainen lasten ja nuorten huolto on maksutonta sosiaalipalvelua. Asiakasmaksulain 7 §:n mukaan voidaan edellä mainitusta kohdasta poiketen periä maksu lastensuojelulain nojalla avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona perhehoidosta, laitoshoidosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi.

Asiakasmaksulaissa todetaan, että maksu voidaan periä henkilön maksukyvyyn mukaan ja että palvelusta perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruisen.

Korvaus voidaan periä:

1. perimällä elatusvelvolliselle vahvistettu elatusapu,
2. perimällä korvaus lapsen tai nuoren tuloista, korvauksista tai saamisista ja
3. vahvistamalla lapsen vanhemmille erillinen lastensuojelun asiakasmaksu.

Erillinen vahvistettu asiakasmaksu voidaan periä, mikäli se on asianosaisten toimeentulon edellytykset ja huollolliset näkökohdat huomioon ottaen perusteltua. Perittävästä korvauksesta tulee tehdä muutoksenhakukelpoinen hallintopäätös, johon asianosainen voi hakea muutosta. Viranhaltijan maksua koskevasta päätöksestä haetaan oikaisua Kainuun soten yksilöasiainjaostolta ja jaoston päätökseen voidaan hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Hoitopäiviä ovat kaikki perhehoidossa ja laitoksessa kirjoillaolopäivät, joista voidaan periä maksu. Siten korvaus voidaan periä esimerkiksi lapsen tai nuoren luvattoman karkumatkan ajalta. Korvaus peritään hoitoon tulopäiviltä ja lähtöpäiviltä. Mikäli hoito keskeytyy sovitusti yli viideksi päiväksi, ei kuukausimaksua peritä asiakasmaksuasetuksen 32 §:n 2 mom. mukaisesti viisi päivää ylittävältä ajalta. Maksuja tarkastellaan kalenterikuukausikohtaisesti.

Sosiaali- ja terveydenhuollon maksuista annetun lain 7 §, 10 § ja 11 § antavat mahdollisuuden käyttää harkintaa erillisen lastensuojelun asiakasmaksun suuruutta määriteltäessä. Ohjeelliset normit antavat viranhaltijalle liikkumavaraa ja mahdollisuuden käyttää harkintaa lastensuojelun asiakasmaksun suuruutta määriteltäessä. Erityisiä perusteluja voivat olla muun muassa perheenjäsenen sairaudesta tai vammaisuudesta aiheutuvat kustannukset sekä perheen maksukyvyyn heikentyminen poikkeuksellisen korkeiden asumiskustannusten, työttömyyden tai muun sellaisen syyn vuoksi.

Lastensuojelussa perheen kokonaistilanne ja mahdollisuudet lapsen hoitamiseen sijaishuollon jälkeen tulee erityisesti ottaa huomioon. Lastensuojelun asiakasmaksu ei saa missään tilanteessa vaarantaa perheen toimeentuloa ja pyrkimyksiä selviytyä omatoimisesti. Maksun määräämisellä ei koskaan tule vaikeuttaa tai estää lapsen tapaamisia tai tapaamisten järjestelyjä kodin ulkopuolisen sijoituksen aikana.

5.1 Lapselta tai nuorelta perittävät maksut

Vahvistetun elatusavun periminen

Kainuun sote voi maksua vahvistamatta periä ja nostaa lapselle tuomioistuimen päätöksellä tai elatussopimuksella vahvistetut elatusavut siltä ajalta, jolloin lapsi saa perhehoitoa, laitoshuoltoa tai asumispalvelua ja Kainuun sote käyttää ne edellä mainitusta hoidosta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi. (asiakasmaksulaki 7 § 2 mom.)

Perittävä vahvistettu elatusapu saa olla enintään 1 835,20 euroa/kk, eikä se saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuneita kustannuksia (asiakasmaksuasetus 20 § 2 mom.). Lastensuojelulain (417/2007) 77 §:n mukaan edellä mainituista varoista on varattava vähintään 40 % lapsen itsenäistymisvaroihin ja 60 % voidaan käyttää hoidon korvaukseksi. Itsenäistymisvarojen määrää laskettaessa ei lapsilisää kuitenkaan oteta huomioon.

Vahvistettu elatusapu peritään pääsääntöisesti sijoitusta seuraavan kuukauden alusta.

Lapsen tai nuoren tulojen, korvauksien tai saamisten periminen

Lapselle järjestetystä laitoshoidosta, laitoshuollosta ja perhehoidosta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi voidaan periä kohtuulliseksi katsottava maksu myös lapsen asiakasmaksulain 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamisista. Näillä tarkoitetaan mm. eläkkeitä, elinkorkoja, avustuksia tai muita jatkuvia tai kertakaikkisia tuloja, korvauksia tai saamisista, jotka maksetaan siltä ajalta, jona perhehoito, laitoshoido tai asumispalvelu kestää.

Elatustuki, lapsilisä ja vammaistuki ovat lapsen tuloja, jotka Kainuun sote voi hakea itselleen jos lapsi on kuntayhtymän kustantamassa ympärivuorokautisessa hoidossa kodin ulkopuolella kalenterikuukautta pidemmän ajan. Elatustuki, lapsilisä ja vammaistuki maksetaan tällöin kuntayhtymälle aikaisintaan hoidon alkamista seuraavan kalenterikuukauden alusta lukien. Elatustuen, lapsilisän ja vammaistuen voi hakea kuntayhtymälle hoidon korvauksena myös niissä tilanteissa, kun niitä ei ole haettu aikaisemmin lapselle. (elatuslakilaki 580/2008, 11 §, lapsilisälaki 796/1992, 11 §, laki vammaisasetuksista 570/2007, 15 §).

Lapsen asiakasmaksulain 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamisista perittävä korvaus saa olla enintään 1 835,20 euroa/kk, eikä se saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuneita kustannuksia (asiakasmaksuasetus 20 § 2 mom.). Lastensuojelulain 77 §:n mukaan edellä mainituista varoista on varattava vähintään 40 % lapsen itsenäistymisvaroihin ja 60 % voidaan käyttää hoidon korvaukseksi.

Lapsen tilapäisestä tai opiskelun ohella tehdystä työstä saadusta tulosta (esimerkiksi kesätyöansiot tai muut vastaavat palkkatulot) ei peritä korvausta.

5.2 Vanhemmilta perittävät maksut

Asiakasmaksun vahvistaminen lapsen vanhemmille

Lastensuojelun asiakasmaksu voidaan periä henkilön maksukyvyyn mukaan ja se saa määrältään olla enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1–3 §:n perusteella määräytyvän

elatusavun suuruinen. Jos henkilö tai perhe on varaton tai vähävarainen, maksua ei peritä. Vaikka vanhemmalle ei määrättäisi maksua, tulee se todeta ja perustella.

Maksu määrätään kuukausimaksuna toistaiseksi. Maksua tarkistetaan, jos asianosaisten maksukyky on olennaisesti muuttunut, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

Yhdessä asuville vanhemmille määritellään maksu kummankin vanhemman nettotulojen perusteella erikseen ja molemmille vanhemmille tehdään oma päätös.

Asiakasmaksua määriteltäessä huomioon otettavat tulot:

Vanhemman tuloilla tarkoitetaan lähtökohtaisesti kaikkia vanhemman saamia tuloja tulolähteestä riippumatta. Vanhemmilta peritään asiakasmaksu käytettävissä olevien nettokuukausitulojen perusteella.

Tulona ei kuitenkaan oteta huomioon lapsen hoitotukea, asumistukea, vammaistukea, tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja, sotilasavustusta, rintamalisää, opintorahaa, aikuisopintorahaa, opintotuen asumislisää, toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta, kuntoutusrahalain (611/1991) mukaista ylläpitokorvausta, työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (763/1990) mukaista ylläpitokorvausta, opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia, perhehoidon kustannusten korvauksia. Mikäli lapsilisää ei poikkeuksellisesti peritä hoidon korvaukseksi, katsotaan lapsilisiä vanhemman tuloksi.

Asiakasmaksua määriteltäessä huomioon otettavat menot:

Vanhemman nettotuloista vähennetään asumismenojen omavastuu (vuokra/yhtiövastike, asuntolainan hoitokulut ja kohtuulliset asumismenot omakotitalossa vähennettyinä mahdollisella asumistuella/asumislisällä) ja maksetut elatusavut. Asuntolainan hoitokuluilla tarkoitetaan asunnon hankkimiseksi tai perusparantamiseksi myönnetyn henkilökohtaisen lainan hoitokuluja. Avioliitossa olevien puolisoitten asumismenot jaetaan avioliittolain 46 §:n mukaisesti tulojen mukaisessa suhteessa. Puolisoiden keskinäisillä sopimuksilla menojen jaosta ei ole merkitystä laskennan kannalta.

Vanhemman nettotuloista tehdään myös niin kutsuttu lapsivähennys, joka on yhdessä asuville vanhemmille 75 euroa kuukaudessa / kotona asuva huollettava lapsi ja yksin asuvalle vanhemmalle 150 euroa kuukaudessa / kotona asuva huollettava lapsi. Lapsivähennystä ei tehdä sijoitettujen lasten osalta.

Lastensuojelun asiakasmaksu peritään alla olevan taulukon mukaisesti vanhemman tai vanhempien tuloista:

Tulot / kk vähennysten jälkeen	Maksu
0 – 643 €	0 %
644 € – 857 €	10 %
858 € – 1071 €	12 %
1072 € – 1285 €	14 %
1286 € tai enemmän	16 %

*Esimerkki: vanhemman nettotulot ovat vähennysten jälkeen yhteensä 1000 €/kk.
Asiakasmaksua peritään 0,12 * 1000 e = 120 e/kk.*

Mikäli vanhempi tai vanhemmat eivät toimita tulotietojaan annettuun määräaikaan mennessä, maksuna peritään 1 835,20 euroa kuukaudessa (v. 2018) tai sijoituksesta aiheutuneet todelliset kustannukset, mikäli ne alittavat edellä mainitun summan.

Kun vanhemmalle on määrätty taulukon mukainen asiakasmaksu ja sijoitettuja lapsia on useampia, maksua korotetaan sijoitettujen lasten lukumäärän mukaan seuraavasti:

Sijoitettuja lapsia	Korotus %
1	ei korotusta
2	15 %
3	30 %
4	45 %
5 tai useampi	60 %

Esimerkki: vanhemman nettotulot ovat vähennysten jälkeen yhteensä 1000 €/kk ja sijoitettuja lapsia on kolme. Asiakasmaksua peritään $0,12 * 1000 e * 1,3 = 156 e/kk$.

5.3 Maksun periminen koko perheen sijoituksessa

Jos lapsen vanhempi ja lapsi sijoitetaan yhdessä laitoshuoltoon, vanhemman saamasta hoidosta voidaan periä maksu. Vanhemmalle jätetään tällöin asiakasmaksulain 33 §:n mukaisesti asiakkaan vähimmäiskäyttövaraksi STM:n ilmoituksen mukainen vähimmäismäärä, 108 €

6 VANHUSPALVELUJEN ASIAKASMAKSUT

Tilapäinen kotihoito

Tilapäinen kotihoito kohdistuu asiakkaille, joiden hoidon ja palveluntarve ei ole jatkuvaa. Kotihoidon käynnit eivät ole tällöin viikoittaisia.

- Kotipalvelun tilapäinen käynti 17,00 €/alkava tunti.
- Kotisairaanhoidohenkilön tai fysioterapeutin tilapäinen käynti 12,00 €/käynti.
- Lääkärin tilapäinen käynti 18,90 €
- Kotihoidon määräaikainen arviointijakso 9,50 €/vrk.

Säännöllinen kotihoito

Säännöllisen kotihoidon maksu määräytyy asiakasmaksulain perusteella palvelun laadun ja määrän, palvelun käyttäjän maksukyvyyn sekä perheen koon mukaan. Kotihoidon maksuja ei oteta huomioon terveydenhuollon maksujen maksukattoa laskettaessa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen mukaan kuukausimaksu saa olla enintään maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä kuukausimaksuista.

Palvelun määrä luokitellaan viiteen luokkaan ja maksu määräytyy alla olevan taulukon mukaisesti:

Henkilöitä	Tuloraja	alle 5 h/kk	5-10 h/kk	yli 10 - 20 h/kk	yli 20 – 30 h/kk	yli 30 h/kk
1	576	15%	20%	25%	30%	35 %
2	1063	13%	17%	19%	21 %	22 %

Maksua määrättäessä kuukausituloina otetaan huomioon palvelun käyttäjän sekä hänen kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa asuvien tulot. Jos molemmat ovat palvelujen käyttäjiä, maksu suhteutetaan suunniteltujen palvelutuntien mukaan molemmille käyttäjille.

Asiakasmaksulain perusteella asiakkaiden maksu voidaan jättää perimättä tai sitä voidaan alentaa, jos henkilön elatusvelvollisuus, toimeentuloedellytykset tai huollolliset näkökohdat huomioon ottaen siihen on syytä.

Omaishoito

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain 6 b §: n mukaan hoidettavan maksettavaksi voi tulla vapaavuorokautta kohti korkeintaan 11,40 euroa niistä palveluista, jotka korvaavat omaishoitajan antamaa hoitoa riippumatta siitä, mitä palveluja käytetään.

Vapaan ajaksi järjestetyn hoidon asiakasmaksu on sama kuin sopimuksen tehneiden omaishoitajien vapaan aikaisessa hoidossa. Sijaishoitona järjestetystä vapaasta kuntayhtymä ei peri asiakasmaksua. Muiden vapaapäivien ajaksi järjestämästä hoidosta kunta voi periä maksuja asiakaslain muiden säännösten mukaan.

Omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikana annettavien palvelujen maksu määrätään vuorokaudelta.

Palvelusetelillä ympärivuorokautisessa yksikössä annettava palvelussa asiakasmaksuna peritään 11,40 €/vrk. Palveluseteliyrittäjä perii asiakasmaksun.

Omaishoidonvapaan järjestäminen oman toiminnan yksiköissä ja perhehoidossa (asumisyksiköt, laitoshoido yms.): asiakasmaksua peritään omaishoitolain mukaisesti 11,40 €/vrk.

Maksut eivät kerrytä maksukattoa.

Vanhuspalvelujen palvelusetelit

Jos palvelu järjestetään asiakkaalle palvelusetelillä, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain (92/734) 12 § mukaan palvelun käyttäjältä ei saa periä asiakasmaksua. Asiakas maksaa ainoastaan palvelusetelin omavastuuosuuden palveluntuottajalle. Asiakkaan omavastuuosuus on määrältään palvelun hinnan ja palvelusetelin arvon erotus.

Niistä palveluista, joita Kainuun soten vanhushoidon kotona asumista tukevat palvelut järjestää hoidettavalle omaishoidon tuesta annetussa laissa tarkoitetun omaishoitajan lakisääteisen vapaan ajaksi, voi hoidettavan maksettavaksi tulla enintään 11,40 €/vrk..

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009) 7 §:n mukaan kunnan tulee määrätä palvelusetelin arvo niin, että se on asiakkaan kannalta kohtuullinen. Kohtuullisuutta arvioitaessa on otettava huomioon kustannukset, jotka aiheutuvat kunnalle vastaavan palvelun tuottamisesta kunnan omana tuotantona tai hankkimisesta ostopalveluna sekä asiakkaan maksettavaksi jäävä arvioitu omavastuuosuus.

Kotihoidon tukipalvelut

Kotihoidon tukipalvelut ovat tarkoitettu tukemaan ikääntyneiden kotona selviytymistä. Tukipalveluja on mahdollisuus saada myös ilman säännöllisen kotihoidon palvelujen tarvetta, mikäli niiden avulla turvataan asiakkaan itsenäistä kotona selviytymistä.

Asiointi- ja saattajapalvelu

- Asiointi kodin ulkopuolella **17,00 €/alkava tunti** (15 €/kerta)

Kotiin kuljetettavat ateriat

- Lounasateria sisältäen leivän ja juoman **8,00 €/ateria** (7,70 €/ateria).
- Lounasateria ilman leipää ja juomaa **7,80 €/ateria** (7,50 €/ateria).
- Hyrynsalmen palvelukeskuksen ateriat kotihoidon asiakkaille, jotka käyvät itsenäisesti syömässä palvelukeskuksessa **6,80 €/ateria** (6,20 €/ateria).

Kylvetyspalvelu

- Muualla kuin kotona tapahtuva saunotus **7,50 €/kerta** (7,20 €/kerta)

Päivätoiminta

- Kokopäivämaksu 23 €/kerta

- o hintaan kuuluu ohjattu kuntouttava toiminta, kesto 6 tuntia ja aamupala, lounas, päiväkahvi.
- Osapäivämaksun 15 €/kerta
  - o hintaan kuuluu ohjattu kuntouttava toiminta, kesto 3-4 tuntia joko aamu- /iltapäivällä ja aamupala ja lounas tai lounas ja päiväkahvi
- Omaishoidettavien lyhytaikainen päivätoiminta **7,80 €/kerta** (7,60 €/kerta).
  - o hintaan kuuluu ohjattu kuntouttava toiminta, kesto 1-2 tuntia. Ateria maksu **8,00 €** (7,70 €) peritään erikseen, mikäli aterioi päivätoiminnassa.
- Kylvytys- tai saunamaksu **7,50 €/kerta** (7,20 €/kerta)
- Kuljetus kulloinkin voimassa olevan linja-autotaksan mukaan.

Siivous

- Kotihoito ei pääsääntöisesti anna siivouspalvelua. Hoitohenkilöstö avustaa asiakasta muun palveluntuottajan hankkimisessa. Jos muuta palveluntuottajaa ei ole saatavissa, siivousmaksu on 35,00 €/tunti (30,00 €/tunti)

Turvapuhelinpalvelut

- Laitevuokra **30,00 €/kk** (27 €/kk), säännölliset asiakkaat
- Asennusmaksu 65,00 €
  - o sisältää asennus-, huolto-, kunnossapito- ja paristokustannukset
- Turvapuhelimen lisälaitte; ovihälytin **5,00 € kk**
- Säännöllisen kotihoidon asiakkaiden turvapalvelukäynnit sisältyvät asiakkaiden kuukausimaksuun.

Muille kuin säännöllisen kotihoidon asiakkaille turvapuhelin laitevuorka on 50,00 € / kk, sisältää mahdolliset auttajakäynnit

Vaatehuoltopalvelu

- Muualla kuin kotona tapahtuva vaatehuolto **7,00 € kone** (5,20 €/kone).

Liikkumista tukeva palvelu

- Liikkumista tukevista palveluista on kerrottu kohdassa 3.5.

Tilapäinen kotihoito

Palvelu	Maksu 1.1.2019	Maksu 2018
Kotipalvelun tilapäinen käynti	17,00 €/alkava tunti	17,00 €/alkava tunti
Kotisairaanhoidohenkilön tai fysioterapeutin tilapäinen käynti	12,00 €/käynti	12,00 €/käynti
Lääkärin tilapäinen käynti	18,90 €/käynti	18,90 €/käynti
Kotihoidon määräaikainen arviointijakso	9,50 €/vrk	9,50 €/vrk

Säännöllinen kotihoito, kuukausimaksutaulukko

Henkilöitä	Tuloraja	alle 5 h/kk	5-10 h/kk	yli 10 - 20 h/kk	yli 20 – 30 h/kk	yli 30 h/kk
1	576	15%	20%	25%	30%	35 %
2	1063	13%	17%	19%	21 %	22 %

Tukipalvelut

	Maksu 1.1.2019	Maksu 2018
Lounas kotiin kuljetettuna, sis. leivän ja juoman	8,00 €/ ateria	7,70 €/ateria
Lounas kotiin kuljetettuna, ilman leipää ja juomaa	7,80 €/ateria	7,50 €/ateria
Päivätoiminnan kokopäivämaksu	23,00 €/kerta	23,00 €/kerta
Päivätoiminnan osapäivämaksu	15,00 €/kerta	15,00 €/kerta
Omaishoidettavien lyhytaikainen päivätoiminta	7,80 €/kerta	7,60 €/kerta
Päivätoiminnan kylvetys/saunamaksu	7,50 €/kerta	7,20 €/kerta
Turvapuhelimen asennusmaksu	65,00 €/kerta	65,00 €/kerta
Turvapuhelimen laitevuokra, säännölliset asiakkaat	30,00 €/kk	27,00 €/kk
Turvapuhelin laitevuokra, muut kuin säännölliset as.	50,00 €/kk	
Turvapuhelimen lisälaite; ovihälytin	5,00 €/kk	
Asiointi- ja saattajapalvelun maksu	17,00 €/ alkava tunti	15,00 €/käynti
Kylvetyspalvelu muualla kuin kotona tapahtuva	7,50 €/kerta	7,20 €/kerta
Siivous	35,00 €/tunti	30,00 €/tunti
Vaatehuolto muualla kuin kotona tapahtuva	7,00 €/kone	5,20 €/kone
Liikkumisen tuki on määritelty tarkemmin kohdassa 3.5.		

Ikäihmisten pitkäaikainen perhehoito

Perhehoitolaissa tarkoitetusta perhehoidosta, voidaan periä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 7 c §:ssä säädetty maksu (Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista § 19). Jatkuvassa perhehoidossa Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä perii asiakkailta asiakasmaksua enintään 85 % henkilökoh- taisista nettokuukausituloista, kun kysymyksessä on yksinäinen henkilö.

Jos hoidettavan henkilön tulot ovat suuremmat kuin kotiin jäävän puolison tulot maksu on 42,5 % puolisoien yhteen lasketuista kuukausituloista.

Perhehoidon asiakasmaksuun otetaan tuloina huomioon myös vammaistuki, hoitotuki, ve- teraanilisä ja yli määräinen rintamalisä. Henkilökohtaisen käyttövaran määrä on kuukausi- tain vähintään 108 euroa. Perhehoidettavan käyttövara on tarkoitettu hoidettavan yksityi- seen käyttöön hänen toiveensa ja mieltymystensä mukaan. Varojen käytöstä perhehoita- jan tulee sopia huoltajan, asioiden hoitajana olevan lähiomaisen tai edunvalvojan kanssa. Maksu ei saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia todellisia kustannuksia. Perhehoi- dossa olevalta asiakkaalta ei peritä päällekkäin muita avohoidon palvelumaksuja esim. kotisairaanhoidon maksu, päivätoiminnan maksu. Jos palvelun saaja on sairaalassa tai terveyskeskuksen vuodeosastolla, ei perhehoidon asiakasmaksua ko. ajalta peritä.

Maksun periminen poissaolon ajalta

Maksun periminen poissaolon ajalta on säädetty asiakasmaksuasetuksen 32 §:ssä 2 - 5 momentit:

Jos perhehoito keskeytyy yhtäjaksoisesti yli viideksi päiväksi, ei kuukausimaksua peritä viisi päivää ylittävältä ajalta. Yhtäjaksoisuuteen ei vaikuta se, osuuko keskeytys laskutuskauteen tai kalenterikauteen. Jos poissaolo kestää koko kuukauden, ei maksua peritä lainkaan.

Lyhytaikainen ikäihmisten perhehoito

Lyhytaikainen perhehoito sisältää asiakkaan tarvitseman huolenpidon, hoidon ja ateriapalvelun. Perhehoidossa oleva asiakas maksaa perhehoidon asiakasmaksun lisäksi omat terveydenhuoltomenot pääsääntöisesti itse esim. reseptilääkkeet, ja kuljetuksen, omavastuusuuden Kelan myöntämästä sairaskyydistä. Mikäli perhehoidettavan omat varat eivät riitä, on hän oikeutettu asiakasmaksulain mukaisesti asiakasmaksujen alentamiseen ja perimättä jättämiseen.

Lyhytaikaisen perhehoidon asiakasmaksut

38,80 €/pv ympärivuorokautinen lyhytaikaishoito, sisältää ateriat

11,40 €/pv omaishoitajan vapaapäivä, sisältää ateriat

17,90 €/pv päivähoito, sisältää ateriat

Kainuun soten hoitokodeissa (tehostettu palveluasuminen) ja yksityisissä hoitokodeissa Kainuun soten sijoittamien asiakkaiden asiakasmaksut

Hoitokodit ovat avohoidon yksikköjä, joissa asukkaat ovat vuokrasuhteessa ja maksavat tarvitsemansa palvelut itse. Hoitokodissa asuminen rinnastetaan kotona asumiseen ja asiakas saa Kelan maksamat etuudet: asumistuen, hoitotuen ja korvaukset käyttämistään lääkkeistä.

Hoitokodin asukkaille tehdään yksilöllinen hoito- ja palvelusuunnitelma, jossa määritellään hänen tarvitsemansa palvelut.

Asukkaat sijoittuvat hoitokoteihin moniammatillisen SAS-työryhmän arvioinnin perusteella. Asiakkaan palvelujen tarpeen arviointi alkaa ensisijaisesti kotiin annettavien palveluiden selvittelyllä. Asiakkaan hoitokotiin sijoittaminen perustuu SAS-työryhmän arvioon asiakkaalle sopivasta hoitopaikasta, mikäli kotiin järjestettävät palvelut eivät ole tarkoituksenmukaisia ja riittäviä.

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän hoitokotien ja yksityisissä palvelukoodeissa olevien Kainuun soten asiakkaiden palvelumaksujen laatimisessa on lähdetty siitä, että maksut ovat kainuulaisille yhdenmukaiset riippumatta heidän asuinpaikastaan.

Tehostetun palveluasumisen lyhytaikaishoidon maksut

	Maksu 1.1.2019	Maksu 2018
Osavuorokausihoito (päivä-/yöhoito; ateriat peritään toteutuneen mukaan erikseen)	20,00 €/vrk	19,50 €/vrk
Lyhytaikaishoidon vuorokausimaksu (ateriat peritään toteutuneen mukaan erikseen)	35,00 €/vrk	34,50 €/vrk
Lounas €/ateria	6,30 €/ateria	6,20 €/ateria
Päivällinen €/ateria	5,30 €/ateria	5,20 €/ateria
Omaishoitajan vapaan aikaisen hoidon päivämaksu, 3 vrk / kk; sis. asuminen, hoiva, hoito ja ateriat	11,40 €/vrk	11,40 €/vrk

Tehostetun palveluasumisen tukipalvelut

	Maksu 1.1.2019	Maksu 2018
Ateriapalvelut	462,00 €/kk	460,00 €/kk
Siivous	76,00 €/kk	75,00 €/kk
Vaatehuoltopalvelu	86,00 €/kk	85,00 €/kk
Asiointi- ja saattajapalvelu hoitokodin ulkopuolella	17,00 €/alkava tunti	15,00 €/alkava tunti

Tehostetun palveluasumisen bruttotuloraja, palvelu- ja hoitomaksu

hlö	tuloraja €/kk	%
1	576	35
2	1063	22

Tehostetun palveluasumisen perusmaksu

Bruttotulot €/kk	Palvelun hinta €/kk
alle 588,66	32,00
588,67 – 908,21	52,00
908,22 – 1.513,69	82,00
1.513,70 -	112,00

Tehostetussa palveluasumisessa asiakas maksaa vuokran erikseen vuokrasopimuksen perusteella.

Laitoshoidon asiakasmaksut

Laitoshoidossa maksuja peritään yksiköissä, jotka antavat ympärivuorokautista hoito ja huolenpitoa sairaaloissa, terveyskeskusten vuodeosastolla ja hoivayksiköissä.

Pitkäaikaisen laitoshoidon maksut määräytyvät sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (1992/734) 7 c §: n ja lyhytaikaisen laitoshoidon maksut sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen 12 §: n mukaan.

Laitoshoidon maksu peritään tulopäivältä, seuraavilta hoitovuorokausilta sekä lähtöpäivältä. Jos henkilö siirretään suoraan toiseen laitokseen, ei lähettävä laitos saa periä asiakasmaksua enää lähtöpäivältä. Hoitopäivämaksun saa periä vain kerran kalenterivuorokaudel-

ta. Jos tulopäivä ja lähtöpäivä ovat saman vuorokauden aikana, peritään yksi hoitopäivämaksu.

Lyhytaikainen laitoshoido

	Maksu 1.1.2019	Maksu 2018
Hoitopäivämaksu; sis. ruoka	48,90 €/vrk	48,90 €/vrk
Hoitopäivämaksu maksukaton täyttymisen jälkeen; sis. ruoka	22,50 €/vrk	22,50 €/vrk
Osavuorokausihoito (päivä-/yöhoito); sis. ruoka	22,50 €/vrk	22,50 €/vrk
Omaishoitajan vapaan aikaisen hoidon päivämaksu, 3 vrk/kk	11,40 €/vrk	11,40 €/vrk

Pitkäaikainen laitoshoido

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain (734/1992) 7 c §:n mukaan pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta peritään maksukyvyyn mukaan määräytyvä maksu. Maksu voi olla enintään 85 % hoidossa olevan kuukausituloista. Maksu voidaan kuitenkin määrätä enintään sen suuruiseksi, että hoitoa saavan henkilön henkilökohtaiseen käyttöön jää kuukausittain vähintään 108 €. Perittävä maksu ei saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia.

Maksu määräytyy laitoshoidossa olevan henkilön ja hänen puolisonsa yhteenlaskettujen tulojen perusteella, jos hoidettava on välittömästi ennen hoidon alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa ja jos hoidossa olevalla puolisoilla on suuremmat tulot kuin kotiin jääneellä. Maksu voi olla enintään 42,5 % yhteenlasketuista tuloista. Laitoshoidossa olevan henkilökohtaiseen käyttöön tulee näissäkin tilanteissa jäädä vähintään 108 € kuukaudessa.

Vaikka puoliset ovat ennen hoidon alkamista eläneet yhteistaloudessa, maksu määräytyy pelkästään hoidossa olevan puolison omien tulojen mukaan. Jos kotiin jäävän puolison tulot ovat hoidettavan puolison tuloja suuremmat tai jos tulot ovat samansuuruiset taikka jos molemmat puoliset ovat pitkäaikaisessa laitoshoidossa.

Laitoksessa olevan henkilön omaan käyttöön jäävä osuus on 15 %, kun kysymys on yksinäisestä henkilöstä ja vähemmän ansaitsevasta puolisoista ja 57,5 % silloin, kun laitoshoidossa on enemmän ansaitseva puoliso.

7 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON TAKSA JA MAKSUT

A. Eläinlääkintähuollosta perittävät maksut

Eläinlääkintähuoltolain (765/09) 21 § mom. mukaan kunta voi periä ns. klinikkamaksun kotieläimen omistajalta tai haltijalta kunnan järjestämistä toimitiloista ja työvälineistä sekä avustavan henkilökunnan palkkauksesta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi silloin, kun kotieläintä hoidetaan eläinlääkärin vastaanotolla.

MAKSUN PERUSTE	MAKSUN SUURUUS (sis. alv 24%)
Klinikkamaksu Kajaani, Sotkamo, Suomussalmi - vastaanotolla ei tehdä toimenpidettä, josta peritään toimenpidemaksu (rokotukset, loishäädöt tms.) - potilaalle tehdään toimenpide, josta peritään toimenpidemaksu	8 € 12 €
Klinikkamaksu Paltamo, Kuhmo, Puolanka, Hyrynsalmi, Vuolijoki	5 €
Laitemaksu, röntgen	5 €/ kuva
Laitemaksu, ultraäänitutkimus	5 €
Laitemaksu, verianalyysi - LaserCyte - Muut analysaattorit	1,3 * tarvikkekulujen hinta
Catalyst One	1,3 * tarvikkekulujen hinta
Laitemaksu, CRP (koira)	13 €/ näyte
Laitemaksu, Vetscan	5 €/ näyte

Maksun perii eläimen omistajalta tai haltijalta vastaanotolla työskentelevä eläinlääkäri. Maksua ei peritä, jos eläimen omistajalla on esittää kuitti aiemmin peritystä klinikkamaksusta ja kysymyksessä on kahden kuukauden sisällä saman yksittäisen eläimen jatkohoidosta. Hoidettaessa useita saman omistajan eläimiä samalla käyntikerralla, peritään vain yksi klinikkamaksu. Myös pentuetarkastuksista peritään vain yksi maksu.

Taulukossa esiteltyjen maksujen lisäksi eläinlääkäri perii kunnan eläinlääkäritaksan mukaiset palkkiot sekä syntyneet tarvike- ja lääkekustannukset.

B. Ympäristöterveydenhuollon maksut / muu kuin eläinlääkintähuolto

1 § Soveltamisala

Tätä taksaa sovelletaan

- A) Elintarvikelaissa (23/2006) säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat
- laitoksen hyväksymistä ja muun kuin 13 §:n 3 mom. tarkoitetun elintarvikehuoneiston ilmoituksen käsittelyä;
  - kunnalliseen valvontasuunnitelmaan sisältyvää tarkastusta, näytteenottoa ja näytteen tutkimista;
  - Euroopan unionin ulkopuolelle elintarvikkeita vievien elintarvikehuoneistojen valvontaa siltä osin kuin vienti ostajamaan vaatimuksesta edellyttää tavallista kattavampaa valvontaa; sekä
  - elintarvikemääräysten noudattamatta jättämiseen perustuvien elintarvikelain 7 luvussa tarkoitettujen toimenpiteiden valvomiseksi tapahtuvaa tarkastusta.

Taksan soveltamisessa otetaan huomioon, mitä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 882/2004 artikloissa 27 ja 28 säädetään maksun perimisestä muustakin valvonnasta sekä siihen liittyvistä tarkastuksista.

- B) Terveysuojelulaissa (763/1994) säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat
- terveysuojelulain 13 §:n ja 18 a §:n mukaisista toiminnoista tehtävien ilmoitusten käsittelyä sekä
  - terveysuojelulain 18 §:n mukaisen laitoksen hyväksymistä
  - kunnalliseen valvontasuunnitelmaan sisältyvää tarkastusta, näytteenottoa ja näytteen tutkimista
  - 6 §:ssä tarkoitettuun kunnan valvontasuunnitelmaan sisältyvän tarkastuksen perusteella annettujen määräysten valvontaa silloin, kun määräysten antaminen perustuu tämän lain säännösten noudattamatta jättämiseen
  - 13 §:n nojalla tehtyjen ilmoitusten perusteella annettujen määräysten valvontaa
  - 18 §:n nojalla tehdyn hakemuksen ja 18 a §:n ilmoituksen perusteella annettujen määräysten valvontaa sekä 20 §:ssä edellytettyyn talousveden laadun valvontaa ja tarkkailua
  - 29 §:ssä edellytettyyn uimaveden säännöllistä valvontaa
  - asunnossa tai muussa oleskelutilassa suoritettua mittausta, näytteenottoa, tutkimusta ja selvitystä, joka liittyy 26 §:n mukaisten terveyshaittojen selvittämiseen (arvonlisäverollinen)
  - kaivon omistajalta talousvesitutkimuksista silloin, kun kysymys ei ole 16 §:n ja 4 momentissa tarkoitettusta talousvettä toimittavasta laitoksesta (arvonlisäverollinen)
  - säteilylain 44 a §:n nojalla tehtyä tarkastusta.

C) Tupakkalain (549/2016) 90 §:n nojalla perittäviä maksuja, jotka koskevat

- 44 §:ssä tarkoitettua vähittäismyyntilupaa koskevan hakemuksen käsittelyä
- 48 §:ssä tarkoitetun nikotiininesteen vähittäismyyntiä koskevan ilmoituksen käsittelyä
- 50 §:ssä tarkoitetun tukkumyynti-ilmoituksen käsittelyä
- 79 §:ssä tarkoitetun tupakointikieltoa koskevan hakemuksen käsittelyä
- 91 §:ssä tarkoitetun myyntiluvan vuosittaista valvontamaksua

D) Lääkelain (395/1987) 54 d §:n nojalla perittäviin maksuihin, jotka koskevat

- 54 a §:ssä tarkoitetun nikotiinivalmisteiden myyntiluvan myöntämistä
- myyntiluvan vuotuista valvontamaksua.

2 § Maksujen määräytymisperusteet

Maksut perustuvat valvonnasta, tarkastuksesta ja näytteenotosta viranomaiselle aiheutuneiden kokonaiskustannusten määrään.

Kokonaiskustannuksiin kuuluvat tehtävän hoitamisesta aiheutuvat toimennot, korot ja poistot sekä osuus hallintokustannuksista. Valvontahenkilöstön työtunnin hinta on 53 euroa.

Ulkopuolisten palveluiden ja laboratoriotutkimusten maksut määräytyvät aiheutuneiden kustannusten mukaan.

Kunnan toimesta tapahtuvasta tarkastuskäyntiin sisällymättömästä näytteenotosta peritään tuntiveloituksen mukaan 53 euroa/tunti.

3 § Käsittely- ja hyväksymismaksut

Tämän taksan soveltamisalueeseen kuuluvan lainsäädännön mukaisten käsittely- ja hyväksymismaksujen määräämisen yleisenä perusteena on menettelyn laajuus. Maksu määräytyy hakemuksen tai ilmoituksen käsittelyyn käytetyn työajan perusteella. Käsittely- ja hyväksymismaksua sovelletaan myös toiminnan olennaista muuttamista koskevaan ilmoitukseen tai hakemukseen.

4 § Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaan sisältyvien tarkastusten ja tarkastusaikaan sisältyvien näytteenottojen maksut

Hyväksytyyn valvontasuunnitelmaan perustuvasta tarkastuksesta ja näytteenotosta peritään valvontamaksu, joka perustuu tarkastukseen käytettyyn aikaan. Tarkastuksen sisällöstä sekä valvontakohtetypin tarkastukseen keskimääräisesti käytettävästä ajasta määrätään tarkemmin valtakunnallisessa toimialakohtaisessa valvontaohjelmassa ja kuntayhtymän elintarvikevalvontasuunnitelmassa ja laatu järjestelmässä. Kohteen tarkastustiheys määräytyy riskinarvioinnin perusteella.

Jos kohteessa suoritetaan samalla tarkastuskäynnillä useamman ympäristöterveydenhuollon lain mukainen tarkastus, peritään maksu kalliimman tarkas-

tusmaksun perusteella ja lisämaksuna 50 % halvemman tarkastuksen mak-
susta. Samaa periaatetta sovelletaan, jos saman tarkastuskerran yhteydessä
tarkastetaan saman toimijan samassa kiinteistössä sijaitsevia useampia eri-
tyyppisiä saman lainsäädännön mukaisia kohteita.

5 § Elintarvikelain mukaisista muista tarkastuksista perittävät maksut

Euroopan unionin ulkopuolelle eläimistä saatavia elintarvikkeita vievien elin-
tarvikehuoneistojen valvonnasta peritään erillinen maksu siltä osin kun vienti
ostajamaan vaatimuksesta edellyttää tavallista kattavampaa valvontaa. Maksu
määräytyy tarkastuksiin kuluneen ajan perusteella.

Tarkastuksista, jotka voivat perustua elintarvikelain 7 luvussa tarkoitettujen
toimenpiteiden valvomiseen, peritään maksu aiheutuneiden kustannusten pe-
rusteella.

Lisäksi maksu peritään muustakin valvonnasta sekä siihen liittyvästä tutki-
muksesta sellaisena kuin valvonta-asetuksen 27 ja 28 artiklassa säädetään.
Elintarvikkeiden vientitodistuksista peritään kustannuksia vastaava maksu.

6 § Terveysuojelulain mukaisista eräistä tarkastuksista ja mittauksista perittävät maksut

Terveysuojelulain 27 §:n mukaisen terveyshaitan toteamiseksi tehdystä
mittauksesta peritään kustannusten mukainen maksu.

Terveyshaitan toteamiseksi tehty ensimmäinen tarkastuskäynti on maksuton.

7 § Tupakkalain mukainen myyntilupamaksu ja myyntiluvan vuosittainen valvontamaksu

Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden myyntilupamaksu peritään vain hyväk-
sytyistä luvista. Myyntilupamaksu on samansuuruinen määräaikaisille ja tois-
taiseksi voimassa oleville luville.

Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäis- ja tukkumyyntipaikkojen vuo-
sittainen valvontamaksu laskutetaan myyntiluvan haltijalta kalenterivuositain
kaikista tammikuun 1. päivänä voimassa olevista myyntiluvista. Uusien myynti-
lupien kohdalla maksun määräytymispäivä on ensimmäisenä vuonna myynti-
luvan myöntämispäivä. Jos vähittäismyyntilupa myönnetään tai tukkumyynti-
tai nikotiininesteiden vähittäismyynti-ilmoitus tehdään kesken vuoden tai toi-
mintaa harjoitetaan vuotta lyhyemmän ajan, vuosittainen valvontamaksu peri-
tään kuluvan vuoden kultakin toiminnanaikaiselta kalenterikuukaudelta (40
€/kuukausi). Kesken vuoden myönnetystä myyntiluvasta/ilmoituksesta tai alle
vuoden määräaikaisista myyntiluvista valvontamaksu laskutetaan myyntilupa-
maksun yhteydessä.

Tupakan myyntiluvan vuosittaisen valvontamaksun periminen lopetetaan luvan
rauetta. Maksua ei palauteta.

8 § Lääkelain mukainen myyntilupamaksu ja myyntiluvan vuotuinen valvontamaksu

Nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan käsittelystä perittävä maksu on 80 € hakemukselta. Jos hakemuksella haetaan myyntilupaa useampaan kuin yhteen myyntipaikkaan, korotetaan maksua 10 € jokaista tämän ylittävää myyntipaikkaa kohti. Jos myyntipaikassa on enemmän kuin viisi myyntipistettä, korotetaan luvan käsittelymaksua 5 € jokaista seuraavaa viittä myyntipistettä kohti.

Vuotuinen valvontamaksu on 53 €/myyntipaikka.

9 § Valvontamaksun määrääminen poikkeustapauksissa

Poikkeuksellisen suurta/pientä työmäärää vaativasta valvontasuunnitelmaan sisältyvästä tarkastuksesta, jossa tarkastukseen käytetty aika poikkeaa merkittävästi ennalta suunnitellusta, maksu voidaan määrätä enintään 50 % 4 § mukaista maksua korkeampana/alhaisempana.

Valvontamaksun muutoksesta poikkeustapauksessa päättää vastuualueen päällikkö.

10 § Hakemuksen peruuttaminen ja raukeaminen

Mikäli hakija peruuttaa hakemuksensa taikka asian käsittely kunnan viranomaisessa raukeaa muusta syystä ennen päätöksen antamista ja viranomaisen on ryhtynyt oleellisiin toimiin hakemuksen käsittelemiseksi, peritään taksan mukaisesta maksusta 50 %.

11 § Hakemuksen hylkääminen tai tutkimatta jättäminen

Hakemuksesta, josta on tehty hylkäävä päätös, peritään tämän taksan mukainen maksu. Mikäli hylkäävän päätöksen perusteet ovat niin selkeät, että asian laajemmalle käsittelylle ei ole ollut perusteita, voidaan maksu määrätä 50 % taksan mukaista maksua pienemmäksi.

Jos hakemus on päätetty jättää tutkittavaksi ottamatta, maksua ei peritä.

12 § Palautetun hakemuksen käsittelymaksu

Jos tuomioistuin palauttaa muutoksenhaun johdosta asian uudelleen käsiteltäväksi, vähennetään tämän taksan mukaisesta maksusta, mitä samassa asiassa aikaisemmin annetusta valvontaviranomaisen päätöksestä on peritty.

Jos tuomioistuin muutoksenhaun johdosta kumoaa päätöksen sen johdosta, että hakija ei ole ollut hakemansa hyväksymispäätöksen tarpeessa, palautetaan mahdollisesti peritty maksu kokonaisuudessaan.

13 § Hyväksymismaksun ja ilmoituksen käsittelymaksun kohtuullistaminen

Jos hyväksymisen tai ilmoituksen käsittelyn vaatima työmäärä on huomattavasti keskimääräistä pienempi, on maksun suuruus enintään 50 % kyseisen toiminnan liitteessä mainitusta maksusta. Jos toiminnan muuttamisen johdosta

tehdyn hakemuksen tai ilmoituksen käsittelyn vaatima työmäärä on huomattavasti keskimääräistä pienempi, on maksun suuruus enintään 50 % kyseisen toiminnan liitteessä mainitusta maksusta.

Maksun muutoksesta päättää vastuualueen päällikkö.

14 § Maksusta, maksun palauttamisesta ja alentamisesta päättäminen

Maksusta, maksun palauttamisesta ja maksun alentamisesta päättää se viranhaltija, jolle päätösvalta asianomaisten tehtävien osalta on delegoitu.

Mikäli päätöksen tekemistä ei ole delegoitu, maksun päättää vastuualueen päällikkö.

Niistä maksullisiksi säädetyistä toimenpiteistä, joita ei ole mainittu tässä taksassa, peritään maksu asian ratkaisemiseen toimivaltaisen viranomaisen harkinnan mukaan tämän taksan yleisperusteluiden mukaisesti suuruudeltaan enintään suoritteen tuottamisesta kuntayhtymälle aiheutuvaa tai keskimääräistä kokonaiskustannusta vastaten.

15 § Maksun suorittaminen ja periminen

Valvontasuunnitelman mukainen maksu laskutetaan tehdystä tarkastuksesta lukuun ottamatta tupakkatuotteiden ja nikotiinienesteiden tarkastuksia.

Maksu on suoritettava viimeistään laskuun merkittynä eräpäivänä. Jos toimenpiteestä määrättyä maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, peritään viivästykseen määrälle viivästyskorkoa eräpäivästä maksupäivään korkolain (633/1982) mukaan. Maksumuistutuksesta peritään 5 euroa.

Mikäli tämän taksan mukaista maksua ei muistutuksesta huolimatta ole maksettu, voidaan se periä ulosottoin ilman erillistä tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin laissa verojen ja maksujen täytäntöönpanosta (706/2007) säädetään EL (23/2006) 72 §, TsL (763/1994) 50 §, TupL (549/2016) 92§.

Tupakan ja nikotiinivalmisteiden myyntiluvan vuosittainen valvontamaksu laskutetaan kalenterivuosittain. Myyntiluvan vuosittaisen valvontamaksun periminen lopetetaan luvan rauetessa.

16 § Voimaantulo

Maksut määräytyvät päätös- tai käsittelypäivämäärän voimassa olevan taksan perusteella.

Tämä taksa tulee voimaan 1.1.2018.

- LIITE 1 Elintarvikelain mukainen maksutaulukko
- LIITE 2 Terveystieteiden laitoksen mukainen maksutaulukko
- LIITE 3 Tupakkalain mukainen maksutaulukko

Elintarvikelain mukainen maksutaulukko

LIITE 1

Ilmoituksenvaraisen toiminnan ilmoituksen käsittelymaksu on 106,00 euroa.

Ilmoituksen varainen toiminta	Suunnitelmallinen valvonta	
	Tarkastus	Uusintatarkastus
	euroa	euroa
Vilja- kasvisala		
Myllytoiminta	106	53
Leipomotuotteiden valmistus	160	80
Ruoka- ja kahvileipien valmistus	106	53
Muiden viljatuotteiden valmistus		
Kasvis- marja- ja hedelmätuotteidenvalmistus	160	80
Pakkaamatoiminta	108	54
Muiden elintarvikkeiden valmistus		
Yhdistelmätuotteiden valmistus		
Makeisten valmistus	106	53
Juomien valmistus		
Muu valmistus	106	53
Elintarvikkeiden myynti		
Tukkumyynti	160	80
Vähittäismyynti		
- käsitellään pakkaamattomia, helposti pilaantuvia elintarvikkeita	160	80
- käsitellään teollisesti pakattuja elintarvikkeita	133	66
- pienimuotoinen yritys, jossa käsitellään teollisesti pakattuja elintarvikkeita	53	27
Ulkomyynti, siirrettävä laite	53	27
Elintarvikkeiden tarjoilu		
Ravintolatoiminta	160	80
Grilli- ja pikaruokatoiminta	160	80
Kahvilatoiminta	106	53
Pubitoiminta	53	27
- Suurtalous, laitoskeittiö		
- pienet hoitolaitokset	65	33
- 20 - 50 annosta /pv	130	65
- 50 - 100 annosta /pv	160	80
- 100 annosta /pv	180	90
Suurtalous, keskuskeittiö ja pitopalvelu		
- ≤ 80annosta /pv muualle toimitettavia annoksia	180	80
- > 80annosta /pv muualle toimitettavia annoksia	235	114
Suurtalous, tarjoilukeittiö	65	33
Elintarvikkeiden kuljetukset		
Elintarvikkeiden kuljetus		
Elintarvikkeiden pakastekuljetus		
Elintarvikkeiden kuljetus jäädytettynä	106	53
Elintarvikkeiden kuljetus lämpimänä		

Elintarvikkeiden varastointi ja pakastaminen		
Eläinperäisten elintarvikkeiden varastointi		
Ei eläinperäisten elintarvikkeiden varastointi	133	66
Elintarvikkeiden pakastaminen		
Kontaktimateriaalitointi		
Elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvia tarvikkeita valmistavat laitokset, markkinoijat ja maahantuojat	240	120
Alkutuotanto		
Maidontuotantotilat	100	50
Muut alkutuotantopaikat	75	35

HYVÄKSYMISTÄ EDELLYTTÄVÄ TOIMINTA	Hakemuksen käsittelymaksut		Suunnitelmallinen valvonta	
	Uusi toiminta	Toiminnan muutos	Perustarkastus	Lisätarkastus
Liha-alan laitokset				
Liha-alan laitos yli 10 milj. kg/v	940	470	260	130
Liha-alan laitos 1-10 milj. kg/v	672	336	220	110
Liha-alan laitos alle 1 milj. kg/v	398	199	160	80
Kala-alan laitokset				
Kala-alan laitos yli 500 000 kg/v	672	336	220	110
Kala-alan laitos 250 000 – 500 000 kg/v	398	199	220	110
Kala-alan laitos alle 250 000 kg/v				
Jalostus	275	137	160	80
Perkaus	275	137	160	80
Maitoalan laitokset				
Maitoalan laitos yli 2 000 000 l/v	672	336	250	125
Maitoalan laitos 50 000 – 2 000 000 l/v	398	199	220	110
Maitoalan laitos alle 50 000 l/v	275	137	160	80
Muu maitoalan laitos	275	137	160	80
Muna-alan laitokset				
Munapakkaamo yli 100 000 kg/v	398	199	220	110
Munapakkaamo alle 100 000 kg/v	275	137	160	80
Munatuotteiden valmistelaitos	398	199	160	80
Eläimistä saatavia elintarvikkeita varastoiva laitos	275	137	160	80

Muut maksut

Elintarvikkeiden vientitodistukset
Maksu käytetyn työajan mukaan 53 €/h
Tarhatun riistan ante mortem tarkastus
Kunkin lajin ensimmäinen eläin 53 € ja seuraavat saman lajin eläimet 10 €
Ostajamaan edellyttämä Euroopan unionin ulkopuolelle elintarvikkeita vievien elintarvikehuoneistojen tavanomaista kattavampi valvonta 53 €/h
Elintarvikemääräysten noudattamatta jättämiseen perustuvien toimenpiteiden valvonta 106 €/ tarkastus ja 53 €/ uusintatarkastus
Elintarvikkeiden suunniteltu näytteenotto 20 €/ näytteenottokerta.

Terveydensuojelulain mukainen maksutaulukko

LIITE 2

Ilmoituksenvaraisen toiminnan ilmoituksen käsittelymaksu on 106,00 euroa.

TERVEYDENSUOJELUN VALVONTA		
Ilmoituksenvarainen tai hyväksymistä edellyttävä toiminta	Suunnitelmallinen valvonta ja määräysten valvonta sekä ilmoituksen käsittelyyn liittyvä tarkastus	
	Tarkastus	Uusintatarkastus
Majoitus- ja ravitsemustoiminnassa annettussa laissa (308/2006) tarkoitettu majoitusliike		
hotelli, motelli, kesähotelli	160	80
matkustajakoti, retkeilymaja, muu majoitus (täysihoitola, asuntola, yömaja)	106	53
leirikeskukset tai vastaavat majoituskohteet (lomamökit)	106	53
Yleinen sauna	106	53
Yleinen uimahalli, uima-allas, uimala, uimaranta tai kylpylä		
uimahalli	106	53
uima-allas, uimala	53	27
kylpylä	187	90
EU-uimarannat	106	53
muut yleiset uimarannat	106	53
Koulu tai oppilaitos		
< 50	106	53
50 ≤ 200	120	60
> 200	160	80
Päivähoitopaikat, lasten- tai ryhmäperhepäiväkodit, esiopetustilat		
< 25	53	27
25 - 70	106	53
> 70	160	80
Jatkuvaa hoitoa antava sosiaalialan laitos tai vastaanottokeskus		
< 25	53	27
> 25	106	53
Solariumliike, tatuointiliike, kauneushoitola tai muu huoneisto, jossa harjoitetaan ihon käsittelyä	53	27
Yleisölle avoin kuntosali tai muu liikuntatila	106	53
Vedenjakelualue, johon talousvettä otetaan toiminnanharjoittajan omilla laitteilla käytettäväksi osana julkista tai kaupallista toimintaa, TsL 18 a § (esim. vesiosuuskunnat, joilla ei ole omaa kaivoa/vedenottamo)	53	27

Yhteisessä käytössä oleva vedenottamo tai vesisäiliö, josta vettä otetaan vedenkäyttäjien omilla laitteilla talousvetenä käytettäväksi vähintään 50 henkilön tarpeisiin tai vähintään 10 kuutiometriä vuorokaudessa (m ³ /d), TsL 18 a §	53	27
Muut vastaavat laitokset tai huoneistot, joissa harjoitetusta toiminnasta saattaa aiheutua käyttäjälle terveyshaittaa	Maksu käsittelyaikaan perustuen (53 €/h)	
Asian vireilläolosta ilmoittaminen	Kustannusten mukaan	
Ulkopuoliset palvelut ja selvitykset	Kustannusten mukaan	

HYVÄKSYMISTÄ EDELLYTTÄVÄ TOIMINTA	Hakemuksen käsittelymaksut		Suunnitelmallinen valvonta	
	Uusi toiminta	Toiminnan muutos	Perus-tarkastus	Lisä-tarkastus
Talousvettä toimittavat laitokset (vähintään 5000 käyttäjää tai yli 1000 m ³ /d)	360	180	192	96
Talousvettä toimittavat laitokset (vähintään 50 mutta alle 5000 käyttäjää tai vähintään 10 mutta alle 1000 m ³ /d) tai muu asetuksen 1352/2015 mukainen kohde	240	120	106	53
Talousvettä toimittavat laitokset (alle 50 käyttäjää tai alle 10 m ³ /d) tai muu 401/2001 asetuksen mukainen kohde	120	60	53	27
Riskinarvioinnin (TsL 20 §) hyväksyminen	Maksu käsittelyaikaan perustuen (53 €/h)			

SÄTEILYLAIN 44 a §:n SOLARIUMVALVONTA	Tarkastus 53 € ja uusintatarkastus 27 €
--	---

NÄYTTEENOTTO- JA TUTKIMUSMAKSUT	
Näytteenotto viranomaisen suorittamana	
talousvesi	27 €/näyte
uimavesi (yleinen uimala, uimahalli, uimaranta, kylpylä sekä yleinen virkistys-, kuntoutus- ja hieronta-allas)	53 €/tunti uimarannat 15 € pienet altaat 15 € uimahalli 25 € kylpylä 25 €
muut (liittyen 1-12 kohdissa mainittujen ilmoitusten/hakemuksen/tarkastuksen perusteella annettujen määräysten valvontaan, paitsi jos sisältyvät asunnossa tai muussa oleskelutilassa suoritettujen toimenpiteiden maksuihin)	53 €/tunti
Näytteenotto muun kuin viranomaisen suorittamana	Kustannusten mukaan
Laboratoriotutkimukset	Kustannusten mukaan

ASUNNOSSA TAI MUUSSA OLESKELUTILASSA SUORITETTujen TOIMENPITEIDEN MAKSUT	
SISÄILMA	
Sisäilmanäytteenotto	53 € näytteenottokerta 53 €/h yli tunnin vievästä näytteenotosta
Mikrobitutkimukset mikrobipitoisuus (homeet, hiivat ja sädesienet) mikrobien tunnistaminen (homeet, hiivat ja sädesienet)	Kustannusten mukaan
Kemiallisen laadun selvittäminen formaldehyditutkimus, ym. kemialliset tutkimukset	Kustannusten mukaan
MATERIAALI	
Materiaalinäytteenotto	53 € näytteenottokerta 53 €/h yli tunnin vievästä näytteenotosta
Materiaalinäyte mikrobipitoisuus (homeet, hiivat ja sädesienet) mikrobien tunnistaminen (homeet, hiivat ja sädesienet)	Tutkimusmaksut määräytyvät kustannusten mukaan
MELU	
Melumittaus asunnot muut kohteet	53 €/h (minimi 53 €) 53 €/h + muut mahdolliset kustannukset, esim. matkakustannukset
Yö ja viikonloppumittaukset ilta 18 – 22 yö 22 – 7 lauantai sunnuntai	15% korotettu 30% korotettu 50% korotettu 100% korotettu
ULKOPUOLISEN ASiantuntijan Käyttö	
Ulkopuolisella asiantuntijalla teetetävät tutkimukset ja mittaukset	Kustannusten mukaan

Tupakkalain mukainen maksutaulukko

LIITE 3

TUPAKKAVALVONTA	
Myyntilupahakemusten ja -ilmoitusten käsittely	
Tupakkatuotteiden tai/ja nikotiininesteiden vähittäismyyntilupahakemuksen käsittely	150 €
Nikotiininesteiden vähittäismyyntiä koskevan ilmoituksen käsittely	75 €
Tukkumyynti-ilmoituksen käsittely	150 €
Tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja tukkujen vuosittainen valvontamaksu	
Myyntipaikan kukin tupakkatuotteiden tai nikotiininesteiden myyntipiste	500 €
Tukkumyyntipaikan kukin myyntipiste	500 €
79 §:ssä tarkoitetun tupakointikieltoa koskevan hakemuksen käsittely	
Asuntoyhteisön hakemuksen käsittely tupakointikiellon määräämistä varten	Maksu käsittelyaikaan perustuen 53 €/tunti

8 KOOSTE ASIAKASMAKSUT JA MAKSUKATTO

8.1 Asiakasmaksut

Terveydenhuollon asiakasmaksut 1.1.2019 alkaen		
Asiakastiedote		
	<u>1.1.2017</u>	<u>1.1.2019</u>
Maksukatto	691,00 €	683,00 €
Terveyskeskuksen avohoitomaksu	20,90 €	20,60 €
Terveyskeskuksen päivystysmaksu	28,70 €	28,30 €
Poliklinikkamaksu	41,70 €	41,20 €
Yhteispäivystys/lääkärin käyntimaksu	41,70 €	41,20 €
Yhteispäivystys/hoitajan käyntimaksu	20,85 €	20,60 €
Sarjahoitomaksu/45x/vuosi (<18v. maksuton)	11,50 €	11,40 €
Päiväkirurgiamaksu	136,80 €	135,10 €
Lyhytaikainen laitoshoido (<18v. max. 7 hp/vuosi)	49,50 €	48,90 €
Lyhytaikainen laitoshoido, maksukatto täysi	22,80 €	22,50 €
Psykiatrian ylläpitomaksu	22,80 €	22,50 €
Päivä- ja yöhoidonmaksu	22,80 €	22,50 €
Kuntoutushoitopäivämaksu	17,10 €	16,90 €
Peruutusmaksu (> 15 vuotialta)	51,40 €	50,80 €
Lääkärintodistusmaksut (huom. osa maksuttomia)	51,40 €	50,80 €
Lääkärintodistusmaksu ajo-oikeuden saam/säilyt.	61,80 €	61,00 €
Omaishoitajan vapaan aik.asiakasmaksu (Kehva)	11,50 €	11,40 €

Pitkäaikaispotilaan hoitopäivämaksu peritään tulojen mukaan.

Veteraanitunnuksilla varustetuilta henkilöiltä ei peritä poliklinikkamaksua 1.5.2009 alkaen.

Kotirintaman naisten vapauttaminen poliklinikkamaksuista:
Asiakasmaksuasetuksen 7 §:n 2. kohdan mukaista käyntimaksua ei peritä 1.1.2010 alkaen Kainuussa (pois lukien Vaala ja Puolanka) vakinaisesti asuvilta naisilta, jotka ovat syntyneet v. 1927 tai aikaisemmin.

Ostopalveluna ostettavista hoidoista peritään hoidon tai käynnin mukaiset maksut, mikäli hoidon antaja ei ole maksua perinyt.

8.2 Maksukatto ja vapaakortti

Asiakasmaksulaki tuli voimaan 1.1.2000 ja sitä on muutettu 1.1.2002 siten, että palvelun käyttäjän suorittamille asiakasmaksuille on säädetty vuotuinen enimmäismäärä maksukatto. Maksukatto on 1.1.2019 alkaen 683 €. Kertyneiden maksujen määrän selvittäminen on palvelun käyttäjän vastuulla, mutta henkilökunta avustaa palvelunkäyttäjää tarvittaessa maksukaton seurannassa ja vapaakortin pyytämisessä.

Maksetut laskut ja kuitit on säilytettävä

Maksujen kertymistä seurataan asiakasmaksukortilla, johon maksukattoon sisältyvät maksut voidaan merkitä. Maksukattoa laskettaessa otetaan huomioon perheen alaikäisten lasten maksut huoltajien valinnan mukaan toisen huoltajan euromäärää laskettaessa.

Maksukattoon kuuluvat maksut voidaan ottaa huomioon myös tietojärjestelmistä saatavan tiedon perusteella, mikäli palvelunkäyttäjältä ei saada kuitia maksetusta laskusta. Tässä tapauksessa korttiin merkitään mistä tieto on saatu sekä tarvittavat tiedot maksun tarkistamiseksi.

Tarvittaessa palvelunkäyttäjän asiakasmaksukattoon sisältyviä tietoja tarkistetaan muilta palveluntuottajilta.

Maksukaton kertymäkausi

Vuonna 2019 kaikkien palvelujen käyttäjien kertymäkausi on 1.1.2019–31.12.2019. 1.1.2001 kertymäkausi muuttui 12 kuukaudesta kalenterivuodeksi. Vanhentumisaika vuosien 2001–2015 maksuista on yksi kalenterivuosi, ja vuoden 2000 maksuista 10 vuotta.

8.2.1 Maksukattoon sisältyvät maksut

Asiakasmaksut	31.12.2017 saakka	1.1.2019
poliklinikkakäynti	41,70	41,20
päiväkirurgiamaksu	136,80	135,10
lyhytaikainen laitoshoido	49,50	48,90
käyntimaksut	20,90	20,60
yksilökohtainen fysioterapia	11,50	11,40
sarjahoito	11,50	11,40
päivä- ja yöhoidon maksu	22,80	22,50
kuntoutushoitopäivämaksu	17,10	16,90
päivystysmaksu, pth	28,70	28,30
päivystysmaksu, kansanterveystyö	41,70	41,20
psykiatrian ylläpitomaksu	22,80	22,50

Lisäksi maksukattoa kerryttää

- Kainuun sotien maksusitoumuksella (esh, pth) saatu ja maksettu hoito yksityisessä hoitolaitoksessa
- Sosiaalitoimen maksusitoumuksella asiakkaan itse maksama osuus
- Vapaaehtoisesta vakuutuksesta saadut korvaukset ja sairauskassan maksamat maksut

8.2.2 Maksukaton ulkopuolelle jäävät

Vakuutusyhtiöiden maksut

Vakuutusyhtiöiden korvaamat (tapaturmavakuutus-, maatalous-yrittäjä-, sotilasvamma-, liikennevakuutus-, potilasvammalain mukaiset) maksut sekä yksityisten palveluiden käytöstä maksetut maksut (ilman maksusitoumusta) jäävät maksukaton ulkopuolelle.

Sekä

- kotona annettava palvelu: kotipalvelu ja lyhytaikainen kotisairaanhoido
- vaikeavammaisten asumispalvelut
- vaikeavammaisten kuljetuspalvelut
- yksityislääkärin läheteellä tehdyistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista perittävät maksut
- suun ja hampaiden tutkimus ja hoito
- suun ja leukojen erikoissairaanhoido (terveyskeskuksessa)
- sairaankuljetus
- pitkäaikainen laitoshoido
- työterveyshuollon maksut
- perhehoito
- lastensuojelun maksut
- maksut lääkärintodistuksesta
- käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävät maksut
- viivästyskorot
- perintäkulut
- muulta kuin Suomessa asuvalta perittävä maksu
- lääkkeet ja matkakorvaukset
- toimeentulotukena maksetut laskut

Toimeentulotuki

Kuntaliiton yleiskirje 14.12.1999 / 38 asiakasmaksukortti ja toimeentulotuki.

Mikäli asiakasmaksukortilla tai laskussa on merkintä toimeentulotuesta, maksua ei oteta huomioon maksukattokertymään.

Vapaakortin myöntäminen

Vapaakortti voidaan myöntää kun maksukattoon kuuluvia, hoitoajan mukaisessa järjestyksessä maksettuja laskuja maksukuitteineen (kuitti, tiliote, leima laskussa) on yhteensä 683 euroa.

Vapaakortti kirjoitetaan asiakkaalle, joka esittää kaikki vapaakorttiin oikeuttavat alkuperäiset tositteet (jälkikäteen toimitetut tositteet aiheuttavat uuden laskennan ja muutoksen vapaakortin voimassaoloaikaan).

Vapaakortin myöntää se laitos, jossa maksukatto täyttyy. Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän osalta myönnetty vapaakorttietieto ilmoitetaan puhelimitse tietojärjestelmään tehtävää merkintää varten kotikuntaan.

Vapaakortin voimassaoloaikana maksukattoon luettavat palvelut ovat maksuttomia, kuitenkin hoitopäivistä peritään 22,80 € 31.12.2017 saakka ja 1.1.2019 alkaen 22,50 euron hoitopäivämaksu (ei alle 18-vuotialta).

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymässä vapaakorttia myönnetään:

Talouspalvelut, Kehräämöntie 5, 87400 Kajaani, Eila Korhonen puh. 044 797 4032
Kuhmon terveysasema, Eila Kähkönen, puh. 08 6156 5697
Sotkamon terveysasema, Mirja Klemetti, puh. 08 6156 5032
Sotkamon terveysasema, Anne Ohtonen, puh. 08 6156 5004
Suomussalmen terveysasema, Sirpa Kinnunen, puh. 08 6156 6255

Vapaakortin esittäminen

Myönnetty vapaakortti on esitettävä aina ilmoittautuessa. Kortin esittämällä on mahdollista saada maksuttomia käyntejä tai vuodeosastohoitoa 31.12.2017 saakka 22,80 euron ja 1.1.2019 alkaen 22,50 € hoitopäivämaksulla.

Maksukatto ja ulosotto

Koska sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuille on määrätty lailla maksujen enimmäismäärä 683 €, lukuun ottamatta 31.12.2017 saakka 22,80 euron ja 1.1.2019 alkaen 22,50 euron suuruista hoitopäivämaksua, tulee asia ottaa huomioon maksujen lähettämässä ulosottoon.

Maksukatton täytyminen tulee ottaa huomioon maksujen ulosotossa; Ulosottoteitse ei voida vaatia maksukatton ylittäviä, maksukattoa kerryttäviä maksuja.